

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

3 Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Nisan 2017 Sayı: 60

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Referanduma sayılı günler kaldığı halde “evet”leri bir türlü çoğaltamayan Erdoğan’ın hırçınlığı artıyor. “Hayır” çadırında bulunan kadınlara “yalan söylüyorsunuz” diye hakaret edecek kadar saldırganlaşmış durumda. Fakat karşısında geri adım atmayan bir kitle var. Kadınlar sorularıyla Erdoğan’ı sıkıştırdıkları gibi, alkış ve ıslıklarla da protesto ediyorlar.

Bütün yasaklamalara, gözetimlere hatta kurşunlara rağmen “başkanlığa hayır” diyenleri korkutmayı, susturmayı başaramadılar. Aksine giderek kendilerine artan bir güvenle “hayır” diyorlar ve karşılarına dikiliyorlar. Eğer sandıkta çok büyük hileler yapılmazsa “hayır” çıkacağı kesin gibidir. Elbette Erdoğan’ın son anda referandumdan dönmesi de mümkündür. Her iki durumda da Erdoğan ve AKP yenilmiş, başkanlık dayatması kabul görmemiş olacaktır.

Gelinen noktada referandum sonrasına hazırlanmak, daha önemli ve acil bir durum almıştır.

“Hayır” diyenlerin bu kadar dirençli ve sayısal olarak üstün olmasına rağmen, sandıktan “evet”in çıkması durumunda, kitleleri sandığa çağırınlar, bu kez sokağa dökcek midir? En azından kafaca böyle bir hazırlık var mıdır?

Ya da “hayır” çıktığı durumda, bunu hazmedemeyip “tanımıyoruz” dediklerinde; veya onun kızgınlığı ile önceden belirledikleri yerlere saldırıya geçtiklerinde, bu saldırıları püskürtecek bir donanım yapılmış mıdır?

Ne yazık ki olmadığını görüyoruz. Oysa sokakta kazanmadan, sandıkta kazanılmaz! Bu, tarihsel olarak da defalarca kanıtlanmış yadsınamaz bir gerçektir.

Sayfa 2’de sürüyor

Yobazın karanlığını
Paranın padişahlığını yenecek

**İŞÇİ
SINIFINA
SELAM!**

Yobazın karanlığını, paranın padişahlığını yenecek

İŞÇİ SINIFINA SELAM!

Referandumdan “evet” ya da “hayır” hangi sonuç çıkarsa çıksın, Erdoğan ve AKP’nin saldırganlığı artacaktır. Bazı “hayır”cıların iddia ettiği gibi “hayır çıktığında Türkiye nefes alacak, rahatlayacak” değildir. Bunu 7 Haziran seçimlerinde de sıkça duymuştuk. Ancak değil nefes almak, Kürt illerinde katliamlar, büyük şehirlerde patlayan bombalarla kimsenin can güvenliğinin bile kalmadığı bir döneme girildi. Bir kez daha benzer hayallerle kimse rehavete kapılmamalıdır!

Artık savunmadan çıkıp saldırıya geçme zamanı! Esasında faşizmin pervasızlığını durduracak tek şey budur. “En iyi savunma, saldırıdır” sözü boş yere söylenmemiştir. Mızımız muhalefet ile ne duruma düştüğünü, sürekli geriye gidildiği ortadadır.

Erdoğan ve avanesini bu kadar saldırgan ve rahat kılan da muhalefetin bu pısrıklığıdır.

Öyle ki, AKP’nin seçim broşüründe bile yapılacak anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanının meclisi “fesih yetkisi” olduğu yazıldığı halde, Erdoğan “ispatlansın, istifa ederim” diyor; ama düzen-ıçi muhalefet “hadi istifa et” diye bastırmıyor. “Zaten istifa etmez” diyerek kabulleniyor. Hatta Kılıçdaroğlu “ispat ederiz ama istifa etmesin” diyor. Ve her fırsatta “cumhurbaşkanının meşruiyetini tartışmayız” diyerek güvence veriyor.

Düzen-ıçi muhalefetin durumu budur. Bu tarz bir muhalefetle bırakalım saldırıları püskürtmeyi, ona davetiye çıkarılmakta, varolan haklar bile birer birer kaybedilmektedir.

Oysa sırtımız duvara dayanmış durumda. KHK’larla iş güvencesi tümünden kalktı. Kamuda çalışan yüzbinlerce kişi işinden oldu. Özelde çalışanların zaten herhangi bir güvenceleri yok.

Üstelik işsizlik, 2008 krizinin oranlarına ulaştı. Başta gençler ve kadınlar olmak üzere, işçi kıyımı tüm çalışanların başında bir kılıç gibi sallanıyor. Açlık sınırının altında olan asgari ücretle çalışmak bile bir nimet haline geliyor!

Öte yandan zaten iyice budanmış olan demokratik haklar OHAL ile tamamen gaspedilmiş durumda. En azgın sömürü serbest, greve çıkmak yasak! Bir kişinin iki

dudağı arasında işten atılmak yasal, buna direnmek yasak! Her tür hakaret, yalan, demagoji serbest, gerçekleri söylemek yasak! Çetelerin silahlanması, terör estirmesi serbest, onlara taşla karşılık vermek bile yasak! Her tür hakkın gaspedilmesi serbest, bunları protesto etmek yasak!..

Kısacası taşları bağlayıp köpekleri salmış durumdalar. Buna daha ne kadar sessiz kalınabilir?

Düzen-ıçi muhalefetle, sandık demokrasisi ile bu gidişin önüne geçilemediği artık görülmelidir. Çalışma koşullarımızı iyileştirmek, insanca-onurluca yaşayabilmek için bile, devrimci tarzda mücadele etmek, bir tercih değil zorunluluk olmuştur.

Önümüz 1 Mayıs! İşçi ve emekçilerin taleplerini haykıracakları, güçlerini gösterecekleri, “birlik, dayanışma ve mücadele” günü...

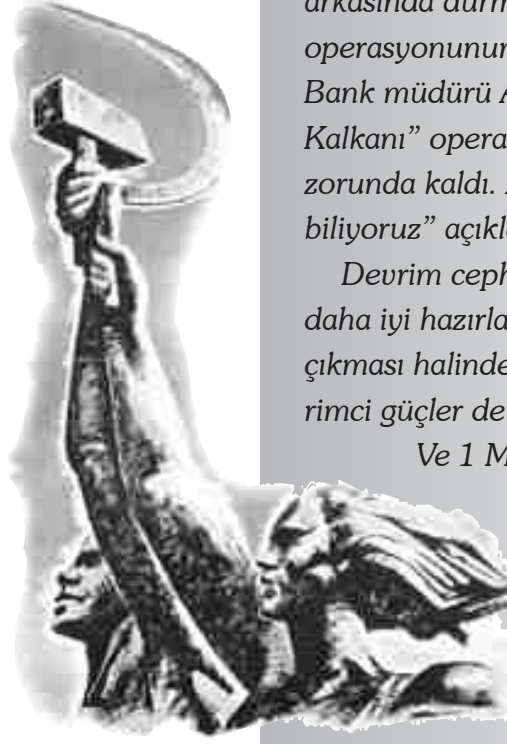
İçine girilen bu dönemden ancak işçi sınıfının üretimden gelen gücünü ortaya koymasıyla çıkabiliriz. Tıpkı 15-16 Haziran’da olduğu gibi, tıpkı “metal fırtınası” estirdikleri günlerdeki gibi işçi sınıfı sokağa çıkmalı; emekten, devrimden yana tüm güçlerin önüne geçmelidir.

2017 1 Mayıs’ına referandum sonuçları üzerinden gidilecektir. Sonuç ne olursa olsun, “Erdoğan istifa”, “Hükümet istifa” sloganları öne çıkmalı ve 1 Mayıs’ın da temel sloganı olmalıdır.

AKP hükümeti emperyalistlerin ve işbirlikçilerin çekişmeleriyle değil, işçi ve emekçilerin ayaklanmasıyla yıkılmalıdır.

Haziran direnişinde yarım kalan bu işi, sınıfın öncülüğünde tamamlamak, en ideali olacaktır.

Ünlü ozan Nazım Hikmet’in söylediği gibi, “*paranın padişahlığını / karanlığını yobazın / ve yabancının roketini yenecek*” işçi sınıfına selam olsun! Selam yaratana!

Okurlara...

Merhaba,

AKP cephesinde referandum tam bir çıkmaza girmiş durumda. “Hayır” öfkesi giderek güçleniyor, Erdoğan ise sıradan CHP’li kadınların soruları karşısında bile terliyor, sıkışıyor. AKP’yi işbaşına getiren ABD de Erdoğan’ın “başkanlık-sultanlık” hevesinin arkasında durmuyor. 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonunun unsurlarından biri olan Halk Bank müdürü ABD’de tutuklandı. AKP, “Fırat Kalkanı” operasyonunu bitirdiğini açıklamak zorunda kaldı. AB ve ABD’den “herşeyinizi biliyoruz” açıklamaları artıyor.

Devrim cephesi ise, referandum sonrasında daha iyi hazırlanmalıdır. “Evet” ya da “Hayır” çıkması halindeki olasılıklar karşısında, devrimci güçler de kendi hazırlığını yapmalıdır.

Ve 1 Mayıs, referandumda yükselen öfkenin rüzgarıyla yaklaşıyor.

İşçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesi, önümüzdeki dönemde çok daha hızlı yükselme olanağını içinde barındırıyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

60. Sayıda

3	Sokakta kazanmadan sandıkta kazanılmaz
5	Erdoğan istifa et
6	Metal işkolunda TİS süreci
7	İşsizlik zirvede
8	8 Mart saldırılarıyla
9	Kürt katliamlarına BM raporu
10	AKP Suriye “masası”ndan kovulurken
11	Şengal ve “Kürtlerin birliği”
12	Birlik, mücadele, dayanışma
14	1 Mayıs kan ve can bedeli kazanıldı
15	Gazi şehitleri anıldı
16	Avrupa ile ipleri koparmak
17	Avrupa’daki Türkiyeliler rahatsız
18	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
19	Bir kitaba karşı: Sapiens

Referandum tarihi yaklaştıkça, “evet” çıkışkanlığının arttığını, buna karşın “evet”leri bir türlü çoğaltamamanın hırçınlığı ile daha da saldırı-ganlaştıklarını görüyoruz.

Cumhurbaşkanı, başbakan her gün bir ilde miting düzenliyor, televizyonları kanal kanal dolaşılıyor, gazetecilerle, eski bakanlarla toplantı üstüne toplantı yapıyorlar. Fakat ne mitingleri doldurabiliyorlar, ne televizyonlardan izleniyorlar, ne de gazetecilerden eski desteği bulabiliyorlar. Okullara, devlet dairelerine, belediyelere genelgeler gönderip zorla öğrenci-işçi-memur toplama gayretleri bile, bu durumu değiştirmeye yetmiyor. Hatta kimi yerlerde zorla götürülen kitle, protesto yaparak alanı-salonu terk ediyor.

moralleri bozduğunu gösteriyor. Bunu özellikle Erdoğan’da görmek mümkün. Artan saldırganlığının arkasında da bu psikoloji bulunuyor.

“Yeni düşman” yaratmada çekilen zorluk

AKP ve Erdoğan’ın her seçim döneminde kullandığı taktiklerden biri de, “düşman” yaratmak ve bu “düşman”ı karşı kendi kitlesinin kenetlenmesini sağlamaktır. Fakat bu taktik bu kez tutmadı. Önce Almanya, sonra Hollanda ile Avrupa’yı “yeni düşman” ilan ettiler, ama kendi kazdıkları kuyuya düştüler.

AKP’li bakanların yurtdışında “evet” propagandasına çeşitli biçimlerde engel çıkaran **Almanya’yı “Nazi” diyerek, mültecileri hatırlatarak, “dünyayı ayağa kaldırırız” tehditleriyle sindir-**

AKP’nin “düşman” yaratmak için kaldırdığı taşın ayağına düştüğünü ortaya koydu.

Almanya geri tepince, dişini geçirebileceği bir AB ülkesi olarak Hollanda hedef seçildi. **Havadan olmasa karadan, erkek olmasa kadın bakanla, Hollanda’ya adeta çıkarma yaptılar.** Önceden çağırılmış bir kitleyi de yığarak şov yapmak istediler. Bunu başaramayınca, bu kez Hollanda’nın sert tavrını “faşistlikle” suçlayıp içte milliyetçi-şoven duyguları harekete geçirmeye kalktılar. Ancak portakal bıçaklamak, Hollanda ineklerini kovmak gibi komik gösteriler dışında hiç bir şey yapamayınca, bu da tutmadı. Dahası, Danimarka, İsviçre, Norveç gibi birçok Avrupa ülkesinden de AKP ve Erdoğan karşıtı tepkiler yükseldi.

AB’den “düşman” yaratamadıkları gibi, tüm Avrupa’yı karşılarına aldılar, Avrupa halklarının tepkisini topladılar. Bu hengame içinde “evet” oylarını bir-iki puan yükselttiklerini iddia etseler de, en başta Avrupa’da bulunan Türkiyelilerin oylarını büyük oranda kaybettiler.

Üstelik birbirlerine de düştüler. **Binali Yıldırım, Hollanda’ya giden kadın bakana “ben sana gitme demedim mi” diye fırça çekerken, Erdoğan’ın “kızım gibi yetiştirdim” dediği bakanın, her aşamada onun talimatıyla hareket ettiği anlaşıldı.** Yıldırım’ın oğlunun gemilerinin Hollanda’da iş yaptığı da ortaya çıkınca, AKP’nin sahtekarlığı bir kez daha gözler önüne serildi.

Kısacası bir “dış düşman” yaratma taktiği bu kez tutmamıştı. Aslında AB’yi değil de, Suriye rejimini öne çıkarabilirlerdi. Ama bu, önceki dönemlerde zaten yapılan, eskimiş bir hedefti. Ayrıca daha yeni barıştığı Rusya’yı karşısına almak olurdu ki, çok riskliydi. Diğer yandan **büyük tantanalarla başlattıkları “Fırat Kalkanı” operasyonu, El-Bab’ta çakılmıştı.** Ne Münbiç, ne Rakka hedefi gerçekleşebiliyordu. Dikkatleri oradan uzaklaştırmak, yaşadıkları fiyaskoyu gözlerden saklamak için AB’yi hedef seçtiler. Onu da ellerine-yüzlerine bulaştırdılar.

Yeniden “iç düşman”a dönmek

“Dış düşman” yaratamayınca, yenisinden içe döndüler. **Esasında “iç düşman” her zaman hazırды: Solcular, Kürtler, Aleviler... Son yıllarda FETÖ!**

Zaten referandum propagandasına da “PKK, FETÖ hayır diyor, hayır diyenler teröristtir”le başlamışlardı. Ancak bu propaganda tepki alınca, bir süreliğine geri

Sokakta kazanmadan Sandıkta kazanılmaz!

Daha önceki seçimlerde en sık kullandıkları araçlardan olan anketler de artık kullanılmaz durumda. **Kendi anket şirketleri bile “evet”leri istedikleri oranda gösteremeyince, Erdoğan’ın anketleri yasakladığı biliniyor.** Son olarak Erdoğan’ın “büyük illerde ‘evet’ler iyi gidiyor” diyen bir şirket sahibine Diyarbakır’ı sorduğunda, “yüzde 30-35” yanıtını almasıyla sinirlendiği, “sen buna mı iyi diyorsun” diye fırça attığı basında yer aldı.

Gerek Erdoğan, gerekse Yıldırım ayrı ayrı AKP’li eski bakan, milletvekili, belediye başkanları ile toplantılar yaptı. Bu toplantılara Gül ve Davutoğlu gibi bildik isimlerin gelmemesi, içteki çatlakları su yüzüne vurduğu gibi, AKP’nin eski kurmaylarından beklediği desteği alamadıklarını da ortaya koydu.

Geriye şehrin en merkezi yerlerine asılan dev pankartlar ve reklam filmleri kalıyor. Onların da müziği, sloganları, kurgusu ile geçmişle kıyaslanmayacak derecede renksiz, geri ve yavan olduğu gözlerden kaçmıyor.

Bütün bunlar AKP’nin bir düşme eğrisi içine girdiğini, bunun da

mek istediler. Fakat sert bir karşılık buldular.

Almanya, ilk kez istihbarat örgütü BND şefinin ağzından, AKP hükümetini zor durumda bırakan açıklamalar yaptı. BND’nin 2009’dan itibaren Türkiye’deki devlet görevlilerini dinlediği geçtiğimiz yıllarda ortaya çıkmıştı. Buna rağmen AKP hükümeti, Almanya’ya bırakalım yaptırım uygulamayı, tek bir ses bile yükseltmemişti. Şimdi BND şefi, ellerindeki bilgi ve belgeyi ima ederek, “*ne-ler yaptığınızı biliyoruz*” mealinde konuştuğunda, sesleri-solukları çıkamadı. Keza 15 Temmuz darbesinin Gülen Cemaati tarafından yapıldığına ikna olmadıklarını söylemesi de, sessizlikle geçirildi. Oysa bu, AKP’nin 15 Temmuz sonrası her yerde yüksek sesle söylediği ve tüm dünyanın Gülen Cemaati’ne savaş açması için kullandığı en önemli argümanı.

Merkel’in AKP ve Erdoğan’ın sözlerine yanıt vermeyeceğini söylemesi ve 16 Nisan’a kadar muhatap almayacağını belirtmesi; ayrıca Almanya’da bulunan 3 milyon civarında Türkiyeli’nin çifte vatandaşlık hakkının alınabileceği tehdidi,

AKP’nin siyasi hayatının en zor dönemini yaşadığı bir gerçektir. Gerek içte artan tepkiler, gerekse dış desteklerden giderek mahrum kalması, etrafındaki çemberi daraltıyor. Fakat bütün bunlar, referandumda “hayır” çıkacağının garantisi değildir. Küçük bir farkla da olsa “evet” çıkartabileceğini düşünüyorsa, sonuna kadar gideceklerdir.

çektiler. Çünkü “hayır” diyenler arasında, MHP’lisinden BBP’ye faşistler, Saadet’ten kimi cemaatlara kadar gericiler de bulunuyordu. Hatta AKP’ye oy veren önemli bir kesim de “hayır” diyecekler arasındaydı.

Bu propagandayı geri çekip “dış düşman”a, AB’ye yüklendiler. Ama yukarıda belirttiğimiz gibi bırakalım Almanya’yı, Hollanda’ya da ne ekonomik ne siyasi hiçbir yaptırım uygulayamadılar. Üstüne üstük karşı saldırıyla karşılaşınca, bu propagandayı kısa sürede terketmek zorunda kaldılar.

Yeniden “hayır diyenler teröristtir” argümanı ile içe döndü. Bir kez daha hedefe CHP’yi, Kılıçdaroğlu’nu çıktılar. Erdoğan ve AKP için hem en kolay, hem en bildik hedef buydu. Aynı zamanda yaratıcılıktan yoksun, eskimiş bir hedefti. Kılıçdaroğlu’nun gaflarını dillerine dolamaktan, SSK Müdürü iken yaptıklarına kadar bayatlamış örnekleri ısıtıp ısıtıp ortaya sürdüler. Bu yönüyle kendi kitlesini heyecanlandıracak, dikkatlerini çekecek yeni bir şey yaratamamış oldular.

Diğer yandan CHP ve Kılıçdaroğlu, bu kez kendilerine dönük sataşmalara yanıt vermiyor, AKP ile polemige girmemeye özel bir dikkat gösteriyordu. Öyle ki, CHP “hayır” propagandasını bile kendi ismi ve bayrağı altında yapmıyor, sağdan-sola “hayır”cı tüm kesimleri kucaklamayı hedefleyen bir politika izliyordu. **CHP’nin bu tutumu da AKP’nin “iç düşman” yaratma çabasını boşa düşürüyordu.**

Bunun üzerine Erdoğan, CHP ve Kılıçdaroğlu’nu kışkırtabilmek için vitesi iyice büyüttü. Sürekli onları yalancılıkla suçladı. Anayasa değişikliği hakkında halka yalan söylediklerini iddia etti. Hızını alamayıp “meclisi feseceğim söyleniyor, ıspatlamazlarsa istifa ederim” bile dedi. Tabi karşılığında Kılıçdaroğlu’nun da CHP Genel Başkanlığı’ndan istifa etmesini istiyordu. **Aslında nereye nasıl çatacağını şaşırmış bir halde saldırıyor, fakat her defasında daha kötü durumlara düşüyordu.** Örneğin İstanbul-Sarıyer’de “hayır” çadırına girerek CHP’li kadınlarla tartışmak, onları tehdit etmek gibi küçültücü

tutumlara bile başvurmaya başladı. Üstelik burada CHP’li kadınların tepkisiyle karşılaşınca, neye uğradığını şaşırıldı.

Böylece içerde düşman yaratma çabası da istediği sonuçları doğurmadı. “Hayır” diyen herkesi “düşman” ilan etmeleri, onları vuran bir silaha dönüştü.

Hilesiz seçim garantisi edilemez

AKP’nin siyasi hayatının en zor dönemini yaşadığı bir gerçektir. Gerçek içte artan tepkiler, gerekse dış desteklerden giderek mahrum kalması, etrafındaki çemberi daraltıyor.

Fakat bütün bunlar, referandumda “hayır” çıkacağının garantisi değildir. Tüm çabalarına rağmen “evet” oylarını yükseltmemeleri, bu gerçeği değiştirmiyor. **Erdoğan, sandıkta**

kazanamayacağına kesin kanaat getirirse, bir bahane ile referandumu iptal edebilir veya ileri bir tarihe erteleyebilir. Hangi gerekçe ile olursa olsun, referandumdan vazgeçmesi, Erdoğan’ın yenilgisini olacaktır. Bu ihtimal halen varlığını korumaktadır.

Fakat küçük bir farkla da olsa “evet” çıkartılabileceğini düşünüyorsa, sonuna kadar gideceklerdir. Bugüne dek yaptıkları gibi her tür hileye başvuracaklar, bununla da kalmayıp terör ve zorbalık dahil her yolu kullanacaktır. DP döneminin “sopalı seçim”lerini aratmayacak bir şekilde ne yapıp edip sandıktan çıkmaya çalışacaklardır.

“Hayır”cı cephenin referanduma katılımı arttırmak için, “bu kez seçim hilesine izin vermeyeceğiz” diyerek yemin billah etmeleri, kimseyi yanıltmasın. **Birincisi, bu sistemde hiç kimse seçimlerde hile olmayacağını garantisi edemez.** Burjuva sözcülerinin bile böyle bir garanti vermediği koşullarda, kendilerine devrimci, demokrat diyenlerin bunu söylemesi, içine düşülen durumu göstermesi bakımından trajiktir. **İkincisi, kitleyi sürekli sandığa çağırınların, göz göre göre yapılan hileler karşısında bugüne kadar ne yaptıklarını biliyoruz.** En son 7 Haziran seçimlerinden sonra neler yaşandığı hatırlardadır. Hükümeti kurma hakkı olduğu halde CHP’ye görev verilmemesinden, seçimlerin geçersiz sayılıp 6 ay içinde tekrar seçime gidilmesine kadar, her tür haksızlığı sineye çektiler.

Hal böyleyken, “bu kez hile olmayacak” demenin, hiç bir inandırıcılığı yoktur. Bunlar, kitleleri kandırmaya, onları düzen içinde tutmaya dönük yalanlardır.

Şimdi yine “sandıkları beklemek, tutanakları tutmak, onları resmi sonuçlarla karşılaştırmak” vb. önlemlerle “hile”ye izin verilmeyeceği söyleniyor.

Bunlar önceki seçimlerde yapılmadı mı? Buna rağmen önleyemedikleri ortada iken, **şimdi farklı ne yapacaklar? Örneğin, “evet” çıkması için hile yaptıkları tespit edildiğinde veya sandık başlarında terör estirdiklerinde, ne yapacaklar? Önceki gibi “yasal yollarla çözeceğiz” diyerek YSK’ya itirazla yetineceklerse, geçmiş olsun!** Farklı bir tutum alacaklarına dair de hiç bir emare ortada yok! Aksine olabildiğince uzlaştırmacı ve esnek davranıyorlar.

Kılıçdaroğlu sıkça “hayır” çıkması durumunda, herşeyin eskisi gibi devam edeceğini söylüyor. “Erdoğan yine cumhurbaşkanı, AKP yine hükümet olmaya devam edecek” diyor. Dahası, “cumhurbaşkanının meşruiyetini tartışmayacağız” gibi sözler veriyor. Burada “meşruiyet” konusu da belirsiz bırakılıyor. Yani Erdoğan, bugüne kadar anayasayı ihlal ettiği için yargılanmayacak mı? Peki bundan sonra anayasayı ihlal etmeye devam ederse yargılanacak mı? Kılıçdaroğlu, referandum öncesine ilişkin mi söz veriyor, yoksa referandum sonrasına ilişkin mi? **Referandumdan “hayır” çıktığı koşulda, Erdoğan’ı anayasal sınırlara dönmeye zorlayacak mı, yoksa bugün olduğu gibi anayasal sınırları çiğnemeye devam etmesine göz mü yumacak? Hiç biri belli değildir.**

Bunlar AKP kitlesini yatıştırmaya dönük, seçim döneminde sarfedilen sözler olarak değerlendirilebilir. Gerçekten böyleyse “kitleye yalan söylemek yanlış” diyerek reddetmek gerekir. Fakat biliyoruz ki, CHP düzenin bekası için her tür uzlaşmayı yapan, faşizmin koltuk değneği olan bir düzen partisidir. AKP ve Erdoğan’ın kitlelerin tepkisiyle yıkılmasını önlemek için, bir kez daha elinden geleni yapacaktır.

Önce sokakta kazanmak

Gelinen noktada üç sonuç var: Ya referandum bir biçimde geri çekilecek, ya “hayır”la reddedilecek, ya da “evet”le kabul edilmiş sayılacak.

Hemen belirtelim ki, “evet”lerin fazla çıkması dünyanın sonu değildir. **“Hayır”ın kazanması da, “demokrasinin zaferi” halkın refaha kavuşması olmayacaktır.**

Kuşkusuz “hayır”ların üstün çıkması, AKP’ye bir darbe indirecektir. Ancak AKP bu darbeyi atlatabilmek için eskisinden çok daha saldırganlaşacak, halktan bunun intikamını almaya kalkacaktır. **AKP’nin “iç savaş” tehdidini seçim döneminin blöfü olarak görmemek gerekir. AKP, önceki düzen partileri gibi sandıkta aldığı bir yenilgiyi hazmederek kenara çekilecek bir parti olmadığını, bugüne dek defalarca ortaya koymuştur.**

Ayrıca uzunca bir dönemdir silahlandığı, mafya çetelerinden para-militer güçlere kadar örgütlendiği kimse için sır değil. İŞİD benzeri radikal dinci çeteleri sadece komşu ülkeleri karıştırmak için değil, herhangi bir iç kargaşada kullanmak için de besleyip büyüttüler. 15 Temmuz sonrası bunun provasını da yaptılar. Bir kez daha Alevilerin, devrimci-demokratların yoğun bulunduğu emekçi semtlere

saldırımları, siyasi cinayet ve katliamlara girişmeleri mümkündür. Keza MHP'li faşistler de onlardan geri kalmayacaktır. Sivil faşistlerin '80 öncesi yaptıkları unutulmamalıdır.

Sonuçta “evet” de çıksa, “hayır” da çıksa AKP'nin saldırıları artarak sürecektir. Bunun karşısında devrimci-demokrat kesimlerin ne kadar hazırlıksız olduğu ortadadır. Her şeyden önce kafalarda böyle bir hazırlık yoktur. Önce parlamentoya, sonra referanduma bel bağlayanların, yani sandıkta çözüm arayanların, düzen-içi mücadeleyle kendilerini sınırlayanların, farklı bir hazırlık yapması mümkün olabilir mi?

Bu koşullarda halkın çıkarları açısından “en hayırlısı” referandumun iptal edilmesidir. Kitleyi sandığa çağırmak yerine, bu talep etrafında harekete geçirmek en doğru ve akılcı olanıdır. Fakat sandığa kilitlenme hali öylesine baskın durumdadır ki, başka seçenekler üzerinde düşünülmemektedir bile.

Her şeye rağmen sandıklardan “hayır” çıkması ihtimali tabi ki vardır. Ancak bunun için de **sandıktan önce sokakta kazanmak gerekir. Bu, her zaman böyle olmuştur. Bugün OHAL ile her tür kitle gösterisinin yasaklanmış olması, sokağa çıkmamıza engel olamaz.** Mitingler yapılamayabilir ama başta emekçi semtler olmak üzere birçok yerde sokak gösterileri mümkündür. Tüm engellere rağmen propaganda faaliyetlerini daha yaygın ve militan bir tarzda yapmak zorunludur.

Sandıklardan “hayır”ın çıkması isteniyorsa, anketlerin gösterdiği gibi üç-beş puanlık üstünlük değil; hile ve entrika ile başedemeyecek denli açık ara önde olması gerekir ki, bunun da yolu sokağa çıkmaktan, militan biçimleri kullanmaktan geçer.

Referandum sonucu her ne olursa olsun, komünist ve devrimciler, her tür saldırıya şimdiden hazırlıklı olmalıdır. Kitle bu yönde bilinçlendirmeli, rehavete ve umutsuzluğa düşülmesine izin verilmemelidir.

Her koşulda referandum sonrası mücadeleyi büyütme gerekir. AKP'nin içte ve dışta sıkışmasını değerlendirip “hükümet istifa” sloganını öne çıkarmak ve yaptıklarının hesabını sormak vazgeçilmez önemdedir.

Erdoğan istifa et!

Erdoğan, referandum tarihi yaklaştıkça saldırganlığını artırıyor. Ünlü “eyy” nidasıyla sağa-sola çatıyor.

Almanya ve Hollanda'da istediği sonucu alamayınca, yeniden içeriye döndü ve kendince “kolay lokma” olarak gördüğü Kılıçdaroğlu'na yüklenmeye başladı. Fakat bu arada kendini zor durumda bırakacak gaflar yapmadan da duramadı.

Anayasa değişikliği paketinin içinde, cumhurbaşkanının meclisi feshetme yetkisi bulunduğu halde, “*Ey Kılıçdaroğlu, bunu ispat et cumhurbaşkanlığından istifa edeceğim*” dedi. Bunu bir miting sırasında kitleye seslenerek yaptı. Tabii hemen tüm televizyon kanallarından da naklen verildi.

Amacı, Kılıçdaroğlu'nun güya yalan propaganda yaptığını ispatlamaktır. Öylesine iddialıydı ki, “*Kılıçdaroğlu bu sözlerini ispatlayamazsa o da CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa etmeli*” diyerek meydan okudu.

Aradan saatler geçmeden, **AKP Genel Merkezi'nin çıkardığı Anayasa kitapçığı altı çizilerek sosyal medyadan ve bazı televizyon kanallarından ortaya serildi.** O kitapçıkta, “*Fetih yetkisi, yeni sistemde seçimlerin karşılıklı olarak yenilenmesi yoluyla gerçekleşecektir... Cumhurbaşkanı da bu yetkiyi tek başına kullanabilir*” yazıyordu.

Anayasa değişikliği maddesinde “cumhurbaşkanının meclisi yenileme hakkı” olarak geçen cümleyi, AKP çıkardığı seçim broşüründe “fesih yetkisi” diyerek net bir biçimde ifade etmişti. Keza AKP'nin Anayasa Profesörü Burhan Kuzu da yaptığı konuşmalar da cumhurbaşkanının “fesih yetkisi”nden bahsediyordu. Erdoğan akıllı sıra kelime oyunu yaparak, kitleye yalan söylüyordu.

AKP ve Erdoğan, anayasa değişikliğini halka anlatabilmekte öylesine zorlanıyorlar ki, yalanlarının kısa sürede açığa çıkacağını bile bile bunu sürdürüyorlar. Örneğin astıkları dev pankartlarda “*Sıkıyönetimin kalkmasını istiyorsanız ‘evet’ deyin*” yazıyor. OHAL ile sıkıyönetimi aratmayan bir şekilde ülkeyi yönetenler, halkla dalga geçer gibi bunu söyleyebiliyor. Askerin sıkıyönetim ilan etmesine gerek kalmayacak bir düzenleme ile OHAL'i kalıcı hale getiren bir anayasayı bu şekilde ambalajlayabiliyor.

Fesih yetkisi için de, “*cumhurbaşkanı meclisi yeniden seçime götürdüğünde, kendisini de seçime sokacağından buna niye gitsin*” diyorlar. Sözümona bunun zorlaştırıcı

bir neden olduğunu ileri sürüyorlar. Oysa **iki dönem ile sınırlı cumhurbaşkanı, meclis feshetme yetkisini kullanarak üçüncü kez seçilme olanağını elde ediyor. Bu da toplamda 15 yıl ediyor ki, Erdoğan'a ömür boyu başkanlık anlamına geliyor.**

Diğer yandan Erdoğan meclisi feshetme yetkisini zaten 7 Haziran seçimleri sonrasında kullanmadı mı? Yani sıkça söyledikleri gibi fiilen yaptıkları şeyi, şimdi yasal hale getirmek istiyorlar. Fakat bütün egemenler gibi yalan ve demagoji ile kitleleri kandırmaya devam ediyorlar. Hitler'in propagandadan sorumlu bakanı Goebbels'in yıllar önce söylediklerini harfiyen uyguluyorlar: “*Bana vicdansız bir medya verin, size bilinçsiz bir halk sunayım. Her zaman etrafınızda bir yalaka ordusu bulundurun. Yalan söyleyin. Mutlaka inanan birileri çıkar. Büyük yalanlar söyleyin. Çünkü insanlar büyük yalanlara küçük yalanlardan daha fazla inanırlar.*”

Erdoğan da sürekli yalan söylüyor. Her cümlesi bir süre sonra tekzip ediliyor. Örneğin “*PKK ile görüşen şerefsizdir*” demişti, ardından “*tabi ki, devlet görüşecek*” dedi. Haziran direnişi sırasında “*Kabataş'ta başörtülü bacıma saldırmışlar*” dedi, aksi ispat edildiği halde bu yalanı sürdürdü. “*Kardeşim Esad'tan “katil Eset” noktasına geldi. “Libya'da ne işimiz var” dedikten birkaç gün sonra Türk askeri gemileri Libya karasularındaydı. İsrail'e “van münit” çıkışı yapıp Mavi Marmara gemisi ile insanları ölüme gönderdikten sonra “giderken bana mı sordunuz” diyebildi. “Kürt sorununu ben çözerim” iddiasıyla başa geldi ve “düşünmezseniz, böyle bir sorun yoktur” diyerek kestirip attı vb...*

Onun bugün söylediğini ertesi gün reddetmesi, hatta aksini söylemesi, artık sıradanlaşan bir durum. Ancak böyledir diye buna alışmak ve kabullenmek mi gerekiyor? Elbette ki hayır!

Örneğin “*feshetme yetkisi ispatlansın istifa ederim*” sözü üzerine, “*Erdoğan istifa et*” sloganını yükseltmek gerekirken, “*zaten istifa etmez*” diyerek sineye çekmek, ne kadar doğrudur?

CHP ve düzen muhalefetine yaptığı ne yazık ki budur. Erdoğan'a adeta “*delidir, ne yapsa yeridir*” muamelesi yapıyorlar. Kılıçdaroğlu, “*cumhurbaşkanının feshetme yetkisi var, ama cumhurbaşkanı istifa etmesin, yerinde kalsın*” diyebiliyor. Sandıktan hayır çıktığı durumda bile “*cumhurbaşkanının meşruiyetini tartışmayacağız*” diyerek teminat veriyor.

Böyle muhalefet olur mu? Böyle bir muhalefetle zafer kazanılır mı?

Aksine “Erdoğan istifa” “hükümet istifa” sloganlarını her zamankinden daha güçlü haykırmalıyız! Referandum sonucu ne olursa olsun, bırakalım meşruiyetini tartışmayı, Erdoğan'dan hesap sormalıyız!

Bir kez daha görüldü ki, düzen-içi iyileştirmelerin yapılabilmesi için bile devrimci tarzda mücadele etmek gerekiyor. Reformizmin kitlelere vereceği hiç bir şey yoktur.

Metal işkolunda TİS süreci yaklaşırken “ŞEYTAN ÜÇGENİ” YİNE İŞ BAŞINDA!

150 bin işçiyi ilgilendiren MESS grup TİS süreci, Eylül ayında başlayacak. Öncesinde ise, **Mayıs ayı içerisinde yetkili sendikalar belirlenecek.** Yetki süreci yaklaştıkça, ilginç şeyler de yaşanıyor. Yakın zamana kadar birbirlerine hakaretler yağdıran Çelik-iş ve Türk Metal-iş sendikaları, birbiri lehine çekilmeye başladılar.

2015 yılında gerçekleşen “metal fırtınası” sırasında Türk Metal’den istifa ederek Çelik-iş’e geçen Kocaeli’de kurulu 600 işçinin çalıştığı Dytech fabrikasında, TİS görüşmelerinin son oturumunda Çelik-iş sendikası görüşmeden çekildi. Resmi internet sitesinden yaptığı açıklamada, işçilere Türk Metal’de örgütlenmelerini önerdi. Tesadüfe bakın ki(!) aynı anda Türk Metal de, Çelik-iş’in tek üyesinin dahi bulunmadığı Mayasan’dan Çelik-iş lehine çekiliyordu.

Tofaş işçileri de metal direnişinden sonra Türk Metal’den istifa edip Çelik-iş’e geçmişlerdi. Çelik-iş, Tofaş’ta işçilere haber vermeden pılsını-pırtısını toplayarak (Tofaş şube binasının içini boşaltıp, kapı kilidini değiştirerek), ortadan kayboldu.

Hatırlanacağı gibi uzun süredir İSDEMİR’de Türk Metal ile Çelik-iş arasında yetki sorunu yaşıyor. İki sendikanın bu yüzden birbirlerine yapmadıkları hakaret kalmamıştı. İskenderun yerel

Her TİS döneminde olduğu gibi, işçiler bir kez daha sermaye, hükümet ve işbirlikçi sendikacılardan oluşan “şeytan üçgeni” ile karşı karşıyalar. Onları yine zorlu bir süreç bekliyor. Çünkü bu “şeytan üçgeni”nin 2015 Mayıs’ında gerçekleşen “metal fırtınası”nda kapıldıkları korku geçmedi, yeni fırtınaları önlemek için, bugünden tedbirler alıyorlar.

iş mahkemesi Çelik-iş sendikasını yetkili sendika olarak tayin etti. Birden bire bu hakaretleri unutup mahkemenin kararını kabullendiler.

Kuşkusuz bu gelişmeler, kendiliğinden veya tesadüfen olan şeyler değildir. Bir süre önce **Ankara’da MESS ve hükümet temsilcileri, Türk Metal ve Çelik-iş sendikalarının yöneticileriyle toplandı ve toplantıda bir takım kararlar alındığı biliniyor.** Son gelişmelerin de bu toplantıda alınan kararlarla ilgisi olduğu açıktır.

Her TİS döneminde olduğu gibi, işçiler bir kez daha sermaye, hükümet ve işbirlikçi sendikacılardan oluşan “şeytan üçgeni” ile karşı karşıyalar. Onları yine zorlu bir süreç bekliyor. Çünkü bu “şeytan üçgeni”nin 2015 Mayıs’ında gerçekleşen “metal fırtınası”nda kapıldıkları korku geçmedi, yeni fırtınaları önlemek için, bugünden tedbirler alıyorlar.

“Metal fırtınası” hesaplaşması

TİS süreçleri, bir hesaplaşmadır aynı zamanda.

İşçiler, başta ücretlerin yükseltilmesi olmak üzere sosyal haklarının genişletilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini ister ve bu yönde taleplerini öne sürerler. Patronlar ise, bu süreci alabildiğine ucuz atlatmaya çalışır. Her iki taraf için TİS dönemi, mücadelenin daha sertleştiği dönemlerdir.

Genel olarak TİS dönemleri

böyledir, ancak metal işkolundaki bu TİS döneminde “şeytan üçgeni” açısından ayrı bir hesaplaşma daha var. **İki yıl önce gerçekleşen “metal fırtınası”nın hesabını görmek ve işçilerden bu direnişin rövanşı almak için hazırlanıyorlar.**

Hatırlanacağı gibi Mayıs 2015 tarihinde metal işçileri, Türk-Metal’in ihanetçi çizgisine başkaldırmış, fiili grev ile isyan başlatmışlardı. **Bursa Renault işçilerinin yaktığı ateş, önce Bursa sonra diğer illerde Türk Metal’in örgütlü olduğu bütün fabrikalara yayılarak gündemin ilk sıralarına oturmuştu.** Bu eylemler karşısında şaşkına dönen burjuvazi, bitirmek için her yolu denedi. İşçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyindeki zaaflarından yararlanarak, taleplerin bir bölümünü karşılarken, bazılarını da 2017 yılına erteleyerek direnişi sonlandırmayı başardı. İşçiler de, en önemli talepleri olan Türk-

Metal’in gitmesini sağladıkları için, diğer taleplerin ertelenmesine göz yumdular. Yani bu sözleşme bir anlamda her iki

Toplu sözleşme “güç toplama” dönemidir

İşçiler taleplerini kabul ettirdiğinde ve bunu sendika veya bir grup işçi olarak patronla yazılı hale getirdiğinde, buna “toplusözleşme” denir.

Toplu iş sözleşmesi (TİS), kapitalist düzen içinde belirli hak ve özgürlükler elde etmenin aracıdır. Mücadele eden tarafların, “*verili andaki güçler ilişkisinin hukuki ifadesi*”dir. Bir nevi “*geçici bir ateşkes*”, bir “*mola*” dönemi olarak da adlandırılabilir.

“*Mücadele içinde işçiler, patronlarla şu ya da bu anlaşmayı yaparlar. Ama bu yalnızca bir güç toplama yöntemidir, başka bir şey değil*” demiştir Lenin. Çünkü sınıf savaşı TİS imzalamakla bitmez. Patronlar daha fazla kar için işçilere sürekli saldırıda bulunur. **TİS’le belirlenen hakları koruyabilmek için bile, işçilerin örgütlü ve güçlü olması gerekir.**

Onun içindir ki TİS’ler, sendika yönetimlerine bırakılacak bir sözleşme değildir. TİS komitelerinin kurulması ve tüm işçilerin katılımı ile TİS maddelerinin belirlenmesi, yaşamsal önemdedir. Çünkü sözkonusu olan, TİS dönemi boyunca (iki ya da üç yıl) işçilerin hangi koşullarda ve ne kadar ücretle çalışacağıdır.

TİS’lerde ücret ve parasal ödemeler, çalışma süresi, iş güvencesi, işçi sağlığı gibi konularda düzenlemeler yapılır. Buna karşın politik grevlerde, örneğin savaşa ve faşizme karşı yapılan grevlerin ya da işsizliğin son bulması gibi doğrudan sistemi hedefleyen taleplerin, toplu iş sözleşmesi ile sonuçlanması mümkün değildir.

Burada amaç, sözkonusu soruna dikkat çekmek, işçilerin gücünü ortaya koyarak, egemenler üzerinde baskı oluşturmaktır. Dolayısıyla muhatabı, tek tek fabrikaların patronları değil, sınıf olarak burjuvazi ve onun devletidir.

“Üretimden gelen güç: GREV” broşüründen...

taraf için “metal fırtınası” döneminde yarım kalmış mücadelenin devamı veya hesaplaşması anlamına geliyor.

İki yıl önce gerçekleşen bu fiili grev, metal işkolundaki MESS ve Türk Metal sistemini parçaladı. İşkolunda çoğunluğu elinde bulunduran Türk Metal çetesi, patronların istediği doğrultuda TİS’leri imzalıyor, karşı çıkan işçiyi dövüyor, işten attırıyordu. İşkolundaki diğer sendikalar da, “Türk Metal imzaladı, yapacak bir şey yok” diyerek TİS’leri satmanın kılıfını uyduruyorlardı. **İşçilerin fiili grevi, bu sistemi dağıttığı gibi, diğer işbirlikçi sendikacılara da “artık eskisi gibi gidemezsiniz” ihtarını verdi.**

AKP hükümeti, MESS patronları ve Türk Metal çetesi ve tabi diğer işbirlikçi sendikalar, bunu hazmedebilmiş değiller. Onların ne fiili grevlerin yol olmasına, ne de yıllardır döndürdükleri çarkın bozulmasına tahammülleri var. Bu yüzden 2017 TİS sürecine hesaplaşma hazırlığı ile giriyorlar. Yukarıda belirttiğimiz gibi AKP hükümetinin MESS ve sendikacılarla görüşmesi, sendikaların “al gülüm ver gülüm” alışverişi boşuna değil! **Hükümet-MESS-Türk Metal işbirliğine Çelik-iş de katılarak, sistemi yeniden kurmaya çalışıyorlar.**

MESS patronları her zaman hükümet ve işbirlikçi sendikacıların desteğini yanlarında buldu. Başka bir ifade ile işçiler her mücadelesinde, karşılarında MESS-hükümet ve sendikacılardan oluşan üçlü bir blok gördü. Burjuvazi şimdi bu bloku daha sağlamlaştırarak 2017 TİS dönemi hazırlanıyor.

Bu üçgen “metal fırtınası”ndan sonra hiç boş durmadı. Kimi yerlerde öncü işçileri işten attılar, kimi yerlerde Türk Metal’i yeniden yetkili sendika kıldılar, kimi yerlerde de Çelik-iş’i getirdiler. Özellikle direnişin “amiral gemisi” olan Renault işçileri üzerinde her türlü baskıyı uyguladılar, bu baskılar halen devam ediyor. Renault’da Birleşik Metal-İş çoğunluğu almasına rağmen yetki verilmedi, yeniden Türk Metal’i sokmaya çalışıyorlar.

“Kimsenin satılık koyunu değiliz”

Hükümet-MESS ve işbirlikçi sendikacıların TİS dönemi yaklaşırken yaptıkları dalevereleri boşa çıkaracak tek şey, işçilerin tabanda örgütlenerek TİS’e hazırlanmalarıdır. Bu aynı zamanda yetkili sendikanın da, işçiler tarafından belirlenmesi anlamını taşımaktadır.

TİS dönemlerinde işçiler, talepleriyle her zamankinden daha ilgilidir. Devrimci ve öncü işçiler bu süreci iyi değerlendirmeli ve **yetkili sendikayı beklemeden tabanın en geniş katılımıyla TİS komiteleri oluşturulmalıdır.** Taslaklarda “metal fırtınası” döneminde yarım kalan talepler başa yazılmalı; Türk Metal sendikası, sözleşmenin dışında tutulmalıdır. **Sendika seçme hakkının serbest bırakılması, esnek çalışma biçimlerinin kaldırılması, saat ücretinin insanca yaşanacak bir seviyeye çekilmesi, başlıca talepler içerisinde yer almalıdır.**

“Metal Fırtınası” burjuvaziyi korkuttuğu gibi, işçi sınıfı mücadelesine önemli deneyimler bıraktı. 600 kişinin çalıştığı Dytech fabrikasında, Çelik-iş sendikasının Türk Metal lehine çekilmesi üzerine, işçiler bölümlerden seçtikleri temsilcilerle TİS görüşmelerini yürütmeye başladılar. Bir Dytech işçisi, *“birbirine ağır sözler söyleyen bu iki sendika, nasıl oldu da şimdi birbirine güzellemler yapıyor”* dedikten sonra, önlerindeki ilk işi şöyle belirliyor: *“Bu yeni sürecin ilk adımı, öncelikle iki sendikaya da bir ders vermek ve kimsenin satılık koyunu olmadığımızı göstermektir.”* Bunun için de, fabrikada 400’ü aşkın dilekçe yazarak, seçtikleri temsilcilerle işvereni masaya oturtmuşlar ve görüşmeleri başlatmışlar.

Elbette sendika olmadan işçiler uzun süre örgütlülüğünü koruyamazlar, dolayısıyla TİS süreçleri de kalıcı olmaz. Fakat bir geçiş süreci için seçilen temsilcilerle TİS imzalanabilir. Ve bu, hükümet-MESS-işbirlikçi sendikacılardan oluşan üçlü şer odağına vurulan güçlü bir şamar olur.

İşsizlik zirvede!

Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK’in Mart ayında yaptığı açıklamaya göre, 2016’nın Aralık ayında işsizlik oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.9 puan artarak yüzde 12.7’ye yükselmiş. Böylece 2016 yılında işsiz sayısı, 273 bin kişi artarak 3 milyon 330 bin kişi olmuş.

Bu rakamlar, son yedi yılın zirvesini oluşturuyor. Yani 2008 yılındaki kriz dönemi işsizlik oranına ulaşmış durumda. Kaldı ki bu rakamlar, devletin resmi kurumlarının binbir hile ile aşağı çekmeye çalıştığı rakamlar...

Bilindiği gibi TÜİK, geniş bir işsiz kesimi “iş arama umudunu yitirmiş” kabul ederek, hesap dışı tutuyor. Onun “standart işsizlik” tanımı, son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve iki hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki kişiler işsizleri kapsıyor. “Dar tanımlı” olarak da geçen bu “standart işsizlik” oranı ile, elbette ki, gerçek işsizliği ortaya koyması mümkün değil.

İşsizliğin gerçekte ulaştığı düzeyi görebilmek için, “geniş tanımlı işsizlik” denilen, hesaplama bakmak gerekiyor. Yani iş bulma umudunu kaybeden işsizleri, iş aramayan ancak çalışmaya hazır olan işsizleri, mevsimlik ve zamana bağlı eksik çalışanları da içine alan araştırmalara ihtiyaç var.

DİSK’in Araştırma Enstitüsü DİSK-AR, TÜİK’in son açıklaması üzerinden yaptığı değerlendirmeyi ve gerçek işsizlik oranlarını kamuoyu ile paylaştı. DİSK-AR’ın araştırmasına göre, gerçek işsizlik, yüzde 21’e ulaşmış durumda. Gerçek işsiz sayısı ise, 686 bin artışla 6 milyon 917 bine yükseldi. Bunların içinde kadın işsiz sayısındaki artış, çok daha yüksek. Kadın işsizliği son iki yılda yüzde 32,9 artarak 1 milyon 511 bine yükselmiş. Genç işsizler oranı yüzde 24 ile, 1 milyon 186 bine ulaşmış. Yüksek öğrenimli işsiz sayısı ise 271 bin kişi artarak 958 bin olmuş.

Yani kadın ve genç işsizliğindeki tırmanış, alarm veriyor. Her dört gençten biri işsiz! Kadınlarda ise bu oran daha yüksek. Böylece işsizliğin de en çok kadınları ve gençleri vurduğu görülüyor.

İşsizlik, kapitalizmin yapısal sorunu. Aynı zamanda ücretleri düşük tutmak için patronların kullandığı en etkili silah. Özellikle kriz dönemlerinde, işsizlik çığ gibi artıyor. Son işsizlik oranlarının resmi makamlar tarafından bile, 2008 kriz dönemine ulaştığını ortaya koyması, yeni bir kriz döneminde yaşandığının da itirafı niteliğinde. Bu durumun 2017 yılında da artarak süreceği görülüyor.

DİSK-AR işsizlik ödeneği başvurularındaki artışı, bunun bir işareti olarak ortaya koymuş. Buna göre, 2010 yılında 38 bin olan aylık ortalama işsizlik ödeneği başvurusu, 2015’te 90 bine, 2016 yılında 123 bine, Ocak 2017’de ise, 158 bine çıkmış.

Krizin derinleşmesine bağlı olarak işsizlik ödeneği başvuruları, yani işsizlik yükseliyor. Önümüzdeki günlerde gerek siyasi, gerekse ekonomik krizin daha da artacağı, kimse için sır değil. Bu da işsizliğin yeni rekorlara, yeni zirvelere ulaşacağını haber veriyor.

Dolayısıyla işsizliğe, işçi kıyımlarına karşı mücadele ve direnişler, önümüzdeki dönemin

temel gündemi olacak. İşçi ve emekçiler, işsizliği kendi sorunları olarak görüp işçi kıyımlarına karşı birleşik mücadeleyi örnek zorunda. Bu tırmanışı en asgariye çekebilmenin tek yolu budur.

8 Mart saldırılarla...

Bu yıl 8 Mart, kadın işçilerin ölüm haberiyle geldi. Türk Metal'in düzenlediği 8 Mart emekçi kadınlar günü etkinliğine katılmak üzere Ankara'ya gitmekte olan kadın işçileri taşıyan otobüs, Bursa'nın İnegöl ilçesinde kaza yaptı. Kazada 7 işçi hayatını kaybetti, 34 işçi yaralandı. Kazada hayatını yitiren Türk Metal sendikası 1 No'lu şube üyesi kadın işçilerin isimlerinin **Leyla Çiçek, Refika Barışsever, Özlem İnan, Fatma Hacıoğlu, Güleydan Sezer, Elvan Mutlu ve Leyla Yalçın** olduğu açıklandı. İşçiler, Bursa'da otomotiv yan sanayi üretimi yapan Yazaki ve Delphi fabrikalarında çalışıyorlardı.

Birçok alanda ise 8 Mart etkinlikleri, devletin saldırıları ile karşı karşıya kaldı. En şiddetli saldırı **Kocaeli'nde** gerçekleşti. Kadın Platformu'nun İzmit merkezdeki Yürüyüş Yolu'nda düzenlemek istediği eyleme saldıran devlet, 35'i kadın 39 kişiyi gözaltına aldı. Kadınlar gecenin ilerleyen saatlerinde serbest bırakıldı.

Mersin'de Baro Başkanı saldırı

Mersin Barosu'nun düzenlediği 8 Mart etkinliğinde, Baro Kadın Komisyonu'nun hazırladığı basın açıklaması, Baro Başkanı Ali Er'in saldırısına uğradı. Başkan Er, açıklamayı okumak isteyen Av. Şilan Türk'ü tartaklayarak kürsüden itti.

Tartışma etkinlik öncesinde, her yıl okunması teamül haline gelen TÜBAKKOM'un 2017 yılı Dünya Kadınlar Günü nedeniyle hazırlanmış olduğu ve bütün barolarda aynı gün okunması kararlaştırılan basın açıklaması metninde geçen ve AKP'yi eleştiren ifadeler nedeniyle başladı. Metinde geçen "son on yılda artan şiddet", "kararlı bir devlet politikasının uygulanması" ve "şiddetin her türüsüne HAYIR" ifadelerine

tahammül edemeyen baro başkanı, metnin okunmasına karşı çıktı. Özellikle "HAYIR" kelimesinin büyük harfle yazılmış olması, tartışmayı büyüttü. Kadın komisyonu ise, metni olduğu gibi okumalarına izin vermeyen baro başkanına tepkiyle istifa edeceklerini açıkladılar.

Ve 8 Mart etkinliğinde, 15 kadın avukat adına hazırlanan istifa metnini okuyan Av. Şilan Türk, kürsüde baro başkanının saldırısına maruz kaldı. Av. Türk'ü iten baro başkanı Er, avukatların büyük tepkisi ile karşılaşınca, kürsüyü yeniden Av. Şilan Türk'e bırakmak zorunda kaldı.

Bilgi Üniversitesi'nde cihatçı çeteler

8 Mart günü Bilgi Üniversitesi'nin bahçesinde açılan stand, cihatçı çeteler saldırı. 15-20 kişilik bir grup, okulun giriş kapısındaki turnikelerden atlayarak içeriye girdi ve tek bir getirerek 8 Mart için kurulan standı saldırdı. Saldıranların arasında okulun öğrencileri de vardı.

Saldırganlar standı dağıttılar ve orada bulunan öğrencilerden İrem Esmer'i yaraladılar. Yere düşen öğrencinin yüzüne de tekme atıldılar.

Okulun güvenliği, saldırıyı seyretmekle yetindi. Okulun kendi öğrencilerinin herhangi bir eylemi olduğu zaman hemen tepki gösteren güvenlik, sakalları ve kıyafetleriyle cihatçı oldukları açıkça belli olan, tek bir getirerek zaten kimliklerini ortaya koyan bu saldırgan güruha karşı harekete geçme ihtiyacı duymadı. Direnen öğrencilerin, cihatçılardan bazılarını yakalaması üzerine, adeta cihatçıları korumak için olaya müdahale etmeye başladı. Saldırıyla ilgili 6 kişi gözaltına alındı,

diğerleri ise kaçtı. Zaten gözaltına alınanlar da serbest bırakıldı.

Saldırının ertesi günü, öğrenciler rektörlük önünde bir protesto gösterisi gerçekleştirdiler. Son dönemde okuldaki güvenlik önlemlerinin artırıldığını söyleyen rektör de öğrencilerin protestosuna maruz kaldı. Gerçekten de, son günlerde okulun girişine turnikeler yerleştirilmiş, kontroller artırılmıştı. Bu durum, okulun öğrencileri üzerindeki baskıyı artırma amacını taşıyordu. Bütün üniversitelerde "güvenlik" kontrolleri devrimci-demokrat öğrenciler üzerinde terör estirmek, onları kontrol altında tutmak için yapılır. Okul girişinde kontrollerin en fazla artırıldığı günlerde, faşistlerin bıçaklı-satırlı bir saldırısının gerçekleşmesi adeta kaçınılmazdır. Devrimcileri didik didik arayan okul güvenliği, faşistlerin aletlerini içeri sokmalarına yardımcı olur hatta. 8 Mart günü Bilgi Üniversitesi'nde de bu tablo yaşandı. Cihatçılar, turnikelerden atlayarak, son derece rahat biçimde gerçekleştirdiler saldırılarını. Ancak bu saldırı öğrencilerin öfkesini daha da büyüten bir etki yarattı.

8 Mart, başta İstanbul olmak üzere birçok yerde kutlandı. Sadece yasal mitinglerle değil, fiili eylemlerle de kadınlar güçlerini ortaya koydular. Devletin kuşatmasına rağmen bu yıl da 8 Mart akşamı İstiklal Caddesi'nde bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Yasaklara rağmen Newroz

Başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halkları tarafından kutlanan, hatta yeni yılın başlangıcı kabul edilen Newroz, bu yıl da tüm yasaklara rağmen kutlandı.

İstanbul ve birçok ilde mitinglere izin verilmeyince, Newroz kutlamaları semtlerde yapıldı. Sadece Kürt illerinde değil, Türkiye'nin birçok bölgesinde Newroz ateşleri yakıldı.

Her zaman olduğu gibi Newroz kutlamalarının merkezi Diyarbakır'dı. Referandum öncesi AKP hükümeti Newroz'u Diyarbakır'da yasaklama cesaretini gösteremedi. Hem geçmişin Hizbullah'ı şimdinin Hüda Par'ı, hem de Barzani taraftarlarının "evet" oyu vereceklerini açıkladıkları bir dönemde, tüm Kürtlerin tepkisini almak, bu desteği de tehlikeye atacağından göze alamadı.

Newroz Tertip Komitesi bu yılki Newroz'u "Mutlaka Kazanacağız" şiarıyla kutlama kararı almıştı. Kürt halkı bir yılı aşkın süredir abluka altında, Binlerce evladını yitirdi, yüzbinlercesi evinden-yurdundan oldu, işkence ve katliamlar yaşadı. Buna karşın büyük bir direniş sergilediler. Ama daha önemlisi Rojava'da ve Şengal'de elde ettikleri başarı, Kürt halkının moralini ve kazanma iradesini daha da kuvvetlendirdi.

Diyarbakır'da Newroz kutlamaları bu ortamda gerçekleşti. Miting izni verilmişti, fakat mitinge katılımı düşürmek için her şeyi yaptılar. Mitinge ulaşma noktaları

polisler tarafından kuşatılmıştı. Bütün engellere rağmen yüzbinlerce kişi yine Newroz alanını doldurdu. Mitingte Osman Baydemir ve içeriden

yeni çıkan Ahmet Türk birer konuşma yaptılar. Baydemir, "2013 Newroz'u'nun ruhuna sahip çıkılsaydı, son iki yıldır bu kadar zulüm yaşanmazdı" dedi.

Fakat Diyarbakır Newroz'u'na damga vuran, bir üniversite öğrencisinin polisler tarafından öldürülmesi oldu. **İnönü Üniversitesi öğrencisi Kemal Kurkut**, kontrol noktasında polislerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. İlk resmi açıklamalar, Kurkut'un "canlı bomba" olduğu için öldürüldüğü şeklindeydi.

"Çantamda bomba var, hepinizi öldüreceğim" diyerek elindeki bıçakla alana koştuğu için ateş açıldığı söylendi. Oysa gerçek kısa sürede ortaya çıktı. Dihaber muhabirinin çektiği fotoğraflarda Kurkut'un yarı çıplak olarak polislerle tartıştığı daha sonra alana koşarken polislerin ateş açtığı görülmüyordu.

Görüntülerin yayınlanması ve artan tepkiler üzerine Kurkut'u vuran polisler açığa alındı. Fakat halen tutuklanmış değiller. Katledilen Kemal Kurkut'un 10 Eylül'de Ankara Gar'daki patlamadan sağ kurtulduğu öğrenildi.

Newroz kutlamalarında bugüne dek Kürt halkı çok şehit verdi. Son Newroz'da Kurkut da bu kervana katıldı. Bir kez daha görüldü ki, Kürt halkı her şeye rağmen Newroz'una sahip çıktı. "Mutlaka Kazanacağız" diyerek, direnişlerini zaferle taçlandıracaklarına dair umutlarını daha da perçinlediler.

Kürt katliamlarına BM raporu

Temmuz 2015 tarihinde başlayan Kürt illerindeki abluka ve katliamlar, aylar sonra Birleşmiş Milletler (BM) tarafından, 10 Mart 2017 tarihinde rapor edildi.

Temmuz 2015-Aralık 2016 tarihleri arasında yapılanları rapor eden BM yetkilileri, bu süre içinde yaklaşık 2 bin kişinin hayatını kaybettiğini ve ciddi insan hakları ihlallerinin yapıldığını belirtiyor. Hayatını kaybeden 2 bin kişiden 800'ünün güvenlik gücü, 1200'ünün de siviller ya da silahlı kişiler olduğunu söylüyorlar. Ayrıca 2016'da Cizre'de 189 kişinin haftalarca bodrumlarda su, yiyecek ve ilaç olmadan mahsur kaldığı da belirtilmiş durumda. Nusaybin'de 1786 evin, Sur'daki evlerin yüzde 70'inin bombalama sonucu yıkıldığı söyleniyor. Operasyon sona erdikten sonra da imha harekâtının devam ettiği, hayvanların bile zarar gördüğü gündeme getiriliyor. Türkiye'nin orantısız güç kullandığı ve ağır silah kullanımının toplu ölümlere neden olduğu belirtiliyor.

BM insan hakları ofisinden yapılan açıklamada, çoğunluğu Kürt 500 bin kişinin yerinden edildiği belirttikten sonra, yıkımın ulaştığı boyutlar, -uydu görüntülerini de kullanılarak- "konutların ağır silahlarla imhası muazzam boyutta" şeklinde nitelendirilmiş.

BM müfettişleri, insan hakları ihlallerinin yanısıra çok sayıdaki ölüm, kaybedilme ve işkenceyi de raporlamışlar. En ciddi ihlallerin ise, tek seferde birçok gün için ilan edilen sokağa çıkma yasaklarında yapıldığını belgelemişler.

Her şey olup bittikten sonra, BM'ye bunları rapor etmek kalmış! Yani BM'nin görevi, yapılan "ihlalleri", işkenceleri, katliamları durdurmak; en azından bir yerde frenlemek değil; sonrasında raporlaştırmak, bir yerlere kaydetmek. Gerektiği zamanda da bunları kullanmak...

Bu durum, son olayda o kadar açık ki, BM yetkilileri bile raporunda buna değinmek zorunda kalmışlar. Türkiye'nin bölgeyi ziyaretlerine izin vermediğini söyleyerek, içlerine düştükleri bu acizlikten sıyrılmaya çalışıyorlar. BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Zeyd Raad el Hüseyin ise, "Türkiye çok ciddi suçlamaların gerçekliğini reddetmişti" diyor. Sanki başka türlü beklenbilirmiş gibi...

BM yetkilileri olayları durdurmakla değil, sonuçlarıyla ilgileniyor. Yaşanan onca katliamdan sonra "Türkiye'nin henüz ciddi bir soruşturma başlatmamasından" duydukları endişeyi dile getiriyorlar. "Görünüşe bakılırsa, tek bir şüpheli bile tutuklanmadı, bir kişi hakkında bile dava açılmadı" diyerek, "bağımsız bir soruşturmanın ivedilikle başlatılması"nı istiyorlar!

Kısacası **Temmuz 2015 tarihinde başlayan katliamları, yaklaşık iki yıl sonra raporlaştırdıktan**

BM yetkilileri olayları durdurmakla değil, sonuçlarıyla ilgileniyor. Yaşanan onca katliamdan sonra "Türkiye'nin henüz ciddi bir soruşturma başlatmamasından" duydukları endişeyi dile getiriyorlar.

"ivedilikle" hem de "bağımsız" bir soruşturma istemek, BM'nin gerçeklerden kopuk, kitleleri yanıltmakla görevli bir kurum olduğunu bir kez daha gösteren çarpıcı bir durumdur. Emperyalist kurum ve kuruluşların gerçek yüzünü göstermesi bakımından da son derece öğreticidir.

Halklar ancak kendi mücadeleleri ile vahşi saldırıları durdurabilir ya da hesabını sorabilir. Kürt halkı yıllardır sürdürdüğü mücadele ile, bunu kanıtlamıştır.

Danıştay'dan dönen karar

Son operasyonlar sırasında hayatını kaybeden yurttaşların sokağa çıkma yasakları nedeniyle gömülemeyen cenazelerini vali ve kaymakamların defnetmesinin önünü açan yönetmelik, Danıştay'dan döndü. Böylece Ocak 2016 tarihinde Adli Tıp Kurumu'nda yapılan değişiklikle kaymakam ve valiliklere yetki verilerek, "ailesi veya yakınları tarafından üç gün içinde teslim alınmayan cesetler, belediyeye veya mülki idare amirliğine, gömülmek üzere teslim edilir" kararının geri alınması başarıldı.

Sokağa çıkma yasakları ve çatışmaların sürdüğü Silopi, Cizre ve Sur ilçelerinde 'yerde kalan' cenazeleri valilik ya da kaymakamlıkların aile olmadan da defnedebilmesinin önü açılmıştı. Cenazesi çatışmalar yüzünden günlerce yerde kalan Taybet İnan'ın ailesi de AYM'ye başvurmuştu. Yaklaşık bir sene sonra Danıştay, söz konusu yönetmeliğin yürütmesini durdurdu. Fakat Adalet Bakanlığı bu karara itiraz etti. İtirazı görüşen Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, geçtiğimiz günlerde bakanlığa ret yanıtı verdi.

İnsan yaşamına değer vermeyen faşizm, yaşamdan sonrasına da, yani ölümlere bile saldırıda sınır tanımıyor. Söz konusu olan işçi ve emekçilerin, ezilen halkların cenazeleri olunca, hem cenazelere, hem de yakınlarına eziyet etmeye devam ediyorlar.

Buna rağmen halk, ölüm pahasına cenazesine sahip çıkıyor; onları hakettikleri biçimde defnetmeye çalışıyor. Danıştay'ın son kararı da, bu çabanın bir ürünüdür.

PDD çalışanları yargılanamaz

Dergimiz Proleter Devrimci Duruş'un çalışanları hakkında açılan dava, 23 Mart günü görülen duruşmada devam etti.

Dergimiz çalışanları

Gülümser Seyitce-maloğlu ve Zeynel

Sarar ile, yazı işleri

müdürümüz Çağdaş

Büyükbaş, bu davada

PDD'nin flamalarını ta-

şımak ve önlüğünü giymek

nedeniyle "örgüt üyesi

olmak"tan yargılanıyor.

Kitapçılarda, bayilerde satılan yasal bir dergi olan PDD'nin amblemlerini taşımak, "örgüt üyesi" olmanın kanıtı olarak gösteriliyor.

Keza, İçişleri Bakanlığı'nın verdiği rakamlara göre Türkiye genelinde 7 milyon, İstanbul'da ise 3 milyon kişinin katıldığı Gezi Ayaklanması'na; emekçi kadın direnişinin sembolü olan ve Devrimci 8 Mart Platformu'nun örgütlediği 8 Mart mitingine; sınıf mücadelesinin en somut simgesi olan 1 Mayıs'a katılmak ise "suç kanıtı" olarak dava dosyasında yer alıyor.

Meşruiyeti tartışmasız olan, onyıllardır mücadelesi verilen bu eylemlere katılmak "suç" değildir. Kitleler üzerindeki devlet baskısına karşı mücadele eden ve sınıfsız-sömürsüz bir toplumun savunusunu yapan bir derginin görüşlerini savunmak, amblemlerini taşımak "suç" değildir. İşçi ve emekçilerin sözcüsü olan bir yayın organı ve onun çalışanları, en meşru faaliyetleri nedeniyle yargılanamaz.

Yazı işleri müdürümüz gözaltına alındı

Dergimizin Yazı İşleri Müdürü Çağdaş Büyükbaş, 10 Mart günü Gazi Mahallesi'nde dergi dağıtımı yaparken gözaltına alındı. Sloganlarla polis aracına zorla bindirilen Büyükbaş'a aranması olduğu söylendi. 19 Kasım 2009 tarihinde Esenyurt'ta polis tarafından öldürülen TKİP militanı Alaattin Karadağ ile ilgili basın açıklamasına katıldığı için hakkında soruşturma açılmıştı. Ertesi gün, savcılıkta verilen ifadenin ardından, serbest bırakıldı.

Bir kez daha, gözaltıların ve cezaların bizi yıldıramayacağını duyuruyoruz! Kazanılmış mevzilerimizi her koşulda savunacağız; görüşlerimizi yazmaya-söylemeye devam edeceğiz!

AKP Suriye“masası”ndan kovulurken...

Hollanda'ya korsan biçimde kadın bakan gönderip kriz çıkartan, milliyetçi dalgayı yükseltmek için portakal bıçaklayan AKP hükümetinin bir amacı referandumda oylarını biraz artırabilmek ise, diğer amacı Suriye masasının bir anda dışına düşmüş olmasını gözlerden gizleyebilmektir. Cerablus'la başlayan Suriye'yi işgal planı, El Bab'ın ardından Rusya ve ABD'nin duvarına tosladı.

“Fırat Kalkanı” hareketi bitti

29 Mart günü yapılan MGK toplantısının ardından, “Fırat Kalkanı” hareketinin “başarıyla” tamamlandığı duyuruldu. Ve bu duyuru, ABD Dışişleri Bakanı Tillerson'un Türkiye'ye yapacağı ziyaretten bir gün önce gerçekleşti. Böylece Türkiye'nin “Fırat Kalkanı” adıyla 24 Ağustos günü başlattığı Suriye işgalinde bir evre kapanmış oldu. Aslında hareket 3 Mart günü, PYD Menbiç'in batısını Suriye Ordusu'na bıraktığında, Suriye bayrakları PYD ile TSK'nın arasında dalgalanmaya başladığında bitmişti zaten. Resmi açıklama ise, ABD'nin bastırması sonucunda gerçekleşti.

Savaşın her aşaması sorunlu ilerlemişti. AKP'nin savaşa “hazırladığı”nı iddia ettiği İslamcı çetelerin savaşma gücü yoktu; TSK'nın doğrudan savaşa dahil olması gerekmişti. Özel hareketçi güçler savaş için yeterli olmayınca, FETÖ'den yargılanan pilot ve askerlere “ya Suriye ya hapisane” seçeneği dayatılarak bu savaşa katılmaları sağlanmıştı. Buna rağmen etkili bir savaş gücü oluşturamamış, Suriye'deki her bir karış toprağı, IŞİD ile anlaşma yapmadan ele geçirememişti. Anlaşmanın sağlanamadığı durumlarda (mesela El Bab'da), savaş aylarca sürmüştü. Tüm bunlara rağmen, **AKP'nin Suriye savaşından geriye kalan, 71 asker cenazesi, sağda solda IŞİD'in ya da Suriye Ordusu'nun eline geçen ya da tahrip edilen TSK tankları oldu. Bir de, TSK'nın kaybedilen prestiji...**

Erdoğan'a, Suriye'ye girme “hakı”nı kazandıran unsur, Rusya ile yaptığı “Halep'e karşılık Cerablus” anlaşmasıydı. Halep'teki AKP'nin kontrolünde olan cihatçı çetelerin çekilmesini sağlamış, karşılığında Kürt kantonlarının birleşmesini engellemek için Cerablus-Azez hattına girmişti. Aslında bu bölgeye girişi de, gizli işgali açık işgale dönüştürmekten başka bir şey değildi. Azez hattı doğrudan AKP kontrolündeki cihatçı çetelerin, Cerablus ise AKP destekli IŞİD çetelerinin elindeydi çünkü. Türkiye'nin girmesiyle, “vekalet” yerine, gerçek aktörlerden birinin daha savaşa dahil olmasına dönüştü.

Sonrasında **AKP El Bab'ı da alarak; birincisi kantonların arasına çok daha güçlü bir duvar çekmeyi hedeflemişti; ikincisi Menbiç'teki PYD ile savaşa girişmek ve Fırat'ın batısında Kürt varlığını yoketmek istiyordu; üçüncüsü Rakka savaşına uzanarak ABD'nin PYD'yi değil AKP'yi kullanmasını sağlamak çabasıydı.**

Bu hesapların üçü de bozuldu.

Önce Menbiç'de PYD, varlığını kalıcılaştıracak adımlar atıldı. ABD Menbiç merkezi için PYD'ye garanti veriyordu; ancak bazı bölgelerin Türkiye'ye bırakılması konusunda bir itirazı yoktu. Menbiç'in dış hatlarını Türkiye'ye bırakmak hem AKP'nin desteğini almasını, hem de PYD'ye biraz “ayar verilmesini” sağlayacaktı. Bu taktik, ABD'nin genel olarak Kürt güçlerinin hiçbir zaman çok güçlenmesini istemeyen, güçlenerek hak iddia eden olursa da “hizaya çeken” yaklaşımına uygundu. Burada da PYD'nin çok fazla güç kazanmış olmasını dizginleme ihtiyacı ile, Türkiye'yi avantajlı duruma geçirecek bir adım attı. Menbiç'le El Bab arasında bulunan Arima bölgesi konusunda PYD'ye koruma vermeyeceğini gösterdi. Böylece PYD, TSK ve cihatçı çetelerin ateşi karşısında ABD desteğinden yoksun bırakıldı.

Arima bölgesini almak, AKP için, Rakka'ya giden yolun açılması anlamına geliyordu; bu nedenle son derece önemliydi.

ABD, PYD'yi dizginlemeye çalışırken, “dizginlerin” artık bütünüyle kendi elinde olmadığı gerçeğini unutmamıştı. Savaş ortamı, PYD'ye de, genel olarak Kürt hareketine de, hiç beklemedikleri altın bir fırsat sunmuştu. Ve savaş içinde geçen 5 yılın ardından PYD, emperyalistler arasındaki çelişkilerden yararlanma, Ortadoğu'nun kaygan zeminindeki “strateji oyunları”nda kendi yolunu çizme konusunda önemli mesafeler almıştı.

Savaşarak kazandığı toprağı Türkiye'ye bırakmaya zorlanan PYD bir tercih yaptı ve stratejik bir manevra gerçekleştirdi. TSK'nın saldırıları karşısında kaybedeceği kesin olan Arima

bölgesini, Rusya ile anlaşma yaparak Suriye Ordusu'na bıraktı. Böylece Suriye Ordusu, Türk Ordusu ile PYD'nin arasına girdi. Bölgedeki bazı köylere de Rusya'nın “insani yardım”ı götürüldü. Böylece Menbiç'in batı sınırında Suriye ve Rusya bayrakları dalgalanmaya başladı. Menbiç'in merkezinde ise ABD askeri araçları ve bayrakları daha görünür hale getirildi.

AKP'nin Menbiç ve Rakka hayali sona erdi

Suriye'de Kürt hareketi, Menbiç'i ele geçirmekle, Suriye topraklarını sulayan Fırat'ın iki yakasına birden sahip olmuş durumda. Zaten **AKP'nin, “PYD Fırat'ın batısına geçmesini” ısrarının bir sebebi kantonların birleşmesini engellemek ise, bir diğeri Fırat'ın suyuna sahip olarak gelecekte Suriye siyasetinde etkin bir rol kazanmasını önlemektir.**

Bu nedenle başından itibaren Menbiç'te geri adım attırmak için bütün gücüyle uğraştı AKP. Bir taraftan da, Rakka operasyonuna katılmasını engellemeye çalıştı. Çünkü, kim savaşır ve kenti IŞİD'ten temizlerse, savaş bittiğinde kent ona kalacaktı. PYD'nin Rakka operasyonuna katılması, Rakka'nın Rojava'nın bir parçası olması anlamına geliyordu.

Türkiye, Rakka operasyonunun PYD ile değil de kendisiyle yapılması için ABD karşısında bütün kozlarını oynadı. Yeni bir ÖSO kurmaktan sözetti; Hatay-Serinyol'da binlerce cihatçının eğitildiğini, bunların Rakka'da savaşabileceğini söyledi; Roj peşmergelerini (Barzani tarafından eğitilen Suriyeli Kürtler) ileri sürdü; Suudi Arabistan ile birlikte bir İslam Ordusu kurmayı bile teklif etti. Erdoğan, Şubat ortasında gerçekleştirdiği Körfez ülkeleri ziyaretlerinde, salt ABD'ye yaranmak için İran'ı hedefe çakan açıklamalar bile yaptı. Yani Suriye'de ABD ile bir biçimde ittifak kurabilmek için askeri ve siyasi tüm hamleler gerçekleştirildi. Ancak hiçbir işe yaramadı.

Suriye Ordusu, El Bab'ın güneyini ve Menbiç'in batısını kuşatarak Türkiye'nin Rakka'ya gidebileceği tüm yolları kesmişti; ABD de operasyonu PYD ile gerçekleştireceğini göstererek Türkiye'nin umutlarını boşa çıkarmıştı. Hem Rusya, hem ABD, Türkiye'nin artık Suriye içinde daha fazla hareket etmesini istemiyordu.

8 Mart günü Antalya da ABD, Rusya ve Türkiye genelkurmay başkanlarının yaptığı toplantıda, Suriye'de ortak hareket etmek üzerine görüşmeler yapıldı. Menbiç'de ABD ile Rusya'nın neredeyse yanyana gelmesinin ardından bu bir zorunluluk haline gelmişti. Keza Türkiye'yi dizginlemek için de bu toplantı önemliydi.

Toplantıyla aynı gün, 400 Amerikan askerinin Rakka'ya gönderilmesi, Türkiye'siz Rakka savaşının son işareti oldu. **Deniz Piyadeleri ve Komando Birliği ile Rakka'ya yüklenen ABD, Suriye savaşında ilk defa savaşa doğrudan girdi.**

Ardından 22 Mart günü, son derece önemli bir başka gelişme yaşandı. **ABD, Rakka yakınlarındaki Tabqa kentine SDG-PYD güçlerini havadan indirdi.** Bugüne kadar SDG'nin kara savaşı, ABD tarafından hava bombardımanıyla destekleniyordu.

İlk defa, SDG savaşçıları ABD komutasında paraşütle indirme gerçekleştirdiler. Ve kenti hızla ele geçirdiler. ABD'nin Kürt güçlerine verdiği askeri desteğin ve eğitimin, ne kadar geniş kapsamlı olduğuna dair önemli bir gelişmeydi bu.

Rusya desteğiyle Esad güçleniyor

Rakka'da ABD destekli PYD-SDG güçleri Deyr ez Zor'u Rakka ile birleştiren yolu keserek, IŞİD'in önemli bir lojistik bağlantısını koparmış oldu. Diğer taraftan Rusya'nın hava desteğini alan Suriye Ordusu da Rakka'yı ABD'den önce ele geçirmek için harekete geçmiş durumda. Palmira'nın geri alınması ile oldukça önemli bir askeri başarı kazanan Suriye, Rakka hareketini kolaylaştırmak için Deyr ez Zor'a saldırılar düzenliyor.

Ancak Suriye Ordusu'nun farklı zorlukları da var. Ne zaman bir hedefe saldırsa, IŞİD ya da diğer cihatçılar başka bir kente saldırı düzenleyerek dikkat dağıtmaya, ana operasyonun gücünü zayıflatmaya çalışıyorlar. **Mesela Suriye Ordusu El Bab'ın güneyini kuşattığında, Lazkiye'den kalkan bir Suriye helikopteri cihatçılar tarafından düşürülmüştü. Bugün Rakka ve Deyr ez Zor operasyonlarına odaklandığında ise, cihatçılar Şam'da ve Şam'ın güneyindeki Dera'da, Hama'da saldırılar gerçekleştirdiler.** Bu saldırılar etkili ve sonuç alıcı saldırılar değildi, ancak Suriye Ordusu'nun oyalanmasını, Deyr ez Zor'dan yeniden Dera tarafına güç kaydırmasını gerektirecek düzeydeydi. Sonuçta Suriye bu bölgeye yüklenerek bazı bölgeleri cihatçılardan kurtarmayı başardı.

Rakka operasyonu, her iki emperyalist açıdan da büyük önem taşıyor. Esad, Çin televizyonuna verdiği bir röportajda, ABD'nin Rakka'yı ele geçirme çabasının, "Suriye'yi bölme hedefi" taşıdığını açıkça söyledi. Ve ABD'yi "işgalci güç" olarak tanımladı.

Suriye'nin birçok bölgesi Rusya ve Suriye Ordusu tarafından IŞİD'den temizlendi. Diğer tarafta PYD, Rojava'nın sınırlarını genişletecek biçimde IŞİD'i yenilgiye uğrattı. I

ŞİD'in artık Suriye'de yenilgiye mahkum olduğu tartışmasız bir durum. Sadece biraz zaman alacak. Asıl önemli soru ise, Rakka başta olmak üzere, IŞİD'den boşalan kentlere kim yerleşecek, IŞİD sonrasında nasıl bir düzen kurulacak.

Rusya ve Suriye açısından bu sorunun en önemli unsurlarından biri Kürtlerin durumu. Rusya, Suriye için hazırladığı anayasa taslağına özerklikle ilgili maddeler de koymuştu. Bu Kürt hareketine yeşil ışık yakmak anlamına geliyor.

Keza her Cenevre ya da Astana toplantısı öncesinde, Kürtlerin de bu toplantıya katılmaları gerektiğini ifade ediyor. Ancak her defasında Türkiye'nin barajına takılıyor. Bu durum, Rusya'nın Kürtlerle daha özel bir ilişki kurmasını engellemiyor.

Rusya'nın son hamlesi Afrin'den geldi. **Rusya Afrin'de "ateşkes izleme merkezi" kurduğunu açıkladı. Bir askeri üs kurduğunu elbette açıklamadı, ancak sonuçta Afrin'e önemli düzeyde askeri güç kaydırmış oldu.** Kürtlerle kurduğu bu yakın ilişkiye, Newroz günü yapılan kutlamalara katılmak, Rus askerinin PYD arması takması gibi

adımlar da eklendi. Bu fotoğrafın yayınlanması, Türkiye başta olmak üzere tüm dünyaya, Kürtlerle Rusya'nın yakın ilişkisinin belgelenmesi anlamını taşıyordu.

Rusya'nın genel olarak PYD ile ilişkiyi güçlendirmek, savaş sonrasında Suriye'nin toprak bütünlüğünü korumak için gerekirse taviz vermek hedefini taşıdığı biliniyor. Keza Afrin'in Rojava'dan ayrılıp ayrı bir yönetime sahip olması, ya da Şam'ın doğrudan etki alanına girmesini de özel olarak istiyor. Çünkü Afrin, hem stratejik önemiyle, hem de Suriye'de sanayinin en gelişkin olduğu bölge olması nedeniyle (savaş başladıktan sonra Suriye'nin birçok bölgesinden fabrikalar sökülüp Afrin'e taşınmıştı) Rusya açısından büyük önem taşıyor. Keza, bugün acelesi olmayan, ancak Rakka'dan sonra sırası gelecek olan İdlib savaşında da Afrin büyük önem taşıyor. İdlib'in cihatçılardan temizlenmesi, ancak çok güçlü bir kuşatma ile gerçekleşebilecek.

Suriye-İran-Rusya ittifakı, askeri ve siyasi olarak son derece önemli gelişmeler kaydetmiş durumda. **IŞİD'in bu savaşı kaybettiği artık kesin. Savaşın bir başka kaybedeni ise AKP hükümeti.** Mart ortasında Rusya'ya yaptığı ziyarette çeşitli tavizler veren, ama hiçbir şey elde edemeyen AKP, Mart sonunda da ABD'nin Dışişleri Bakanını, Fırat Kalkanı'nı bitirdiğini açıklama taviziyle karşılıyor. Yakında işgal ettiği topraklardan geri çekilmesi de istenecek. Suriye'de alınan yenilgi, AKP'nin son dönemde genel olarak yaşadığı yenilgilerin önemli bir parçası oldu.

Şengal ve "Kürtlerin birliği"

Mart ayının başından itibaren Menbiç'te PYD ile TSK arasında çatışmalar şiddetlenmişken, bir saldırı da Barzani güçleri tarafından Şengal'de gerçekleştirildi.

Uzun süredir gerek AKP hükümeti, gerekse AKP ile işbirliği yapmakta olan Barzani, Şengal'deki direnişe olan öfkelerini ifade ediyorlardı. 2014 Ağustosunda IŞİD saldırıya geçtiğinde Şengal'i katliama terkederek kaçan peşmerge güçleri; PYD birlikleri, IŞİD'i püskürttükten ve katliamdan geride kalan güçlerle bir direniş gücü oluşturarak kentte kontrolü kurduğundan bu yana, geri dönmek ve kentin hakimiyetini geri almak istiyorlar. Oysa kim can ve kan bedeli savaşırsa, yönetimi de o üstlenir. Bu koşullarda Şengal Savunma Birlikleri (YBŞ), kendilerine 3 yıl önce ihanet etmiş olan peşmergeyi kente sokmamak için direniyorlar. Ve bu direniş, PKK'nin doğrudan desteği ile daha da güçleniyor.

Öyle ki, Kandil'in uzun zamandır boşaltıldığı, PKK güçlerinin Rojava'ya; Şengal, Kerkük gibi Irak'taki çeşitli bölgelere yayıldığı söyleniyor.

Savaşın seyri içinde bu son derece olağan bir tutum. Bir devlet kurmak için onyıllardır mücadele eden Kürt hareketi, Suriye savaşı içinde, kendilerine yeni bir devlet (ya da özerklik) kurmak, kendi yaşam alanlarını korumak için uygun bir zemin buldular. 2013'te Irak savaşı başladığında da bu beklentiye girmişlerdi, ancak Barzani'nin oturmuş iktidarı karşısında bu imkanı bulamadılar. Suriye savaşı ise, IŞİD karşısında verilen direnişle, kendi topraklarını belirleme olanağını sundu.

Kürt hareketinin bu politikasının karşısındaki en büyük engel, yine bir başka Kürt hareketidir. Şengal'de ya da Rojava'da yaşanan gelişmeler, Barzani'nin ihanetçi çizgisine takılmaktadır. PKK karşısında her aşamada Türkiye'deki hükümetlerle (en son AKP ile) işbirliği yaparak, Kürt hareketinin yaşam alanlarına saldırı düzenlemektedir Barzani. 1992 yılında KDP ile PKK arasında yaşanan ve büyük yıkımlar yaratan brakuji'de (kardeş kavgası) olduğu gibi...

3 Mart günü, Barzani bölgesinde eğitilen Suriyeli peşmergelerin oluşturduğu Roj peşmergelerinin, Şengal'e yığınak yapması da, aynı ihanet çizgisinin sonucudur. Ancak bu defa başaramadılar; saldırı, Şengal direnişine çarparak geri püskürtüldü. Aynı dönemde, TSK da Şengal'e saldırılar düzenliyordu. Zaten peşmergenin saldırısı, Barzani'nin Türkiye ziyareti sonrasında denk gelmişti. 3 Mart saldırısının püskürtülmesinin ardından, 14 Mart günü MİT müsteşarı Hakan Fidan Kürdistan bölgesine giderek Barzani ile bir görüşme daha yaptı.

Bu saldırı püskürtülmüş oldu. Ancak ne Barzani, ne de AKP hükümeti, Şengal'e dönük hedeflerinden vazgeçmedi. Trump'ın IŞİD'le Mücadele Özel

Temsilcisi Brett McGurk da onlara destek vererek Şengal'de Irak Ordusu ve peşmerge güçleri dışında başka bir silahlı gücün olmasını onayladıklarını ifade etti. Suriye'de PYD'ye destek veren ABD, Irak'ta Barzani ile işbirliği içinde Şengal'i hedefe çakıyor.

Irak ile Suriye arasındaki en önemli geçiş güzergahı olan Şengal, bu stratejik önemiyle hedefte olmaya devam edecektir. Ve her fırsatta "Kürtlerin birliği"ni istediği ifade eden PKK güçleri, emperyalizmin uşağı-AKP'nin işbirlikçisi Barzani ile "birlik" yapamayacağını artık kesinleştirirse; dahası ABD emperyalizminin kendisine "dost" olmadığını ne kadar net görürse, kazanımı o kadar büyük olacaktır.

Ülkemizde bu 1 Mayıs'a OHAL koşullarında giriyoruz. Esasında uzunca bir süredir 1 Mayıs günleri zaten devletin aldığı olağanüstü önlemler altında geçiyor. Sabahın erken saatlerinden itibaren her yer tutuluyor, vapurların otobüslerin çalışması durduruluyor, fiili bir sokağa çıkma yasağı ilan ediliyor. Başta Taksim olmak üzere şehrin meydanları günler öncesi başlayan hazırlıkla polis bariyerleriyle çevriliyor, araç ve yaya trafiğine kapatılıyor vb...

Bütün bunlara rağmen işçi ve emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlama istek ve iradesini kıramıyorlar. Yasaklı meydanları zaptetme tutkularının önüne geçemiyorlar. Polisin gazi, copu, hatta silahı, bu hedefe kilitlenmiş kitleleri durduramıyor. Onca yaralanmaya, gözaltına, kimi zaman ölümlere meydan okuyarak 1 Mayıs'a sahip çıkılıyor ve adına layık bir şekilde kutlamak için seferber olunuyor.

Bu yıl da benzer bir tablo yaşanacaktır. **OHAL koşulları bunu daha zorlu, bedelini daha ağır hale getirebilir. Fakat kesin olan, her ne yapılsa yapılsın, 1 Mayıs'ı kutlama iradesi kırılmayacaktır.** Bugüne dek yaşananlar bunu yeterince kanıtlamış durumdadır.

Bir diğer faktör, 1 Mayıs'tan hemen önce referanduma gidiliyor olmasıdır. **Referandum sonuçları kuşkusuz 1 Mayıs'ı da etkileyecektir.** Her şeyden önce 1 Mayıs faaliyetlerinin ağırlıklı olarak referandum sonrasına bırakılması bile, etkileyici bir unsurdur. Daha önceki yıllarda bir-kaç ay önce-sinden başlayan 1 Mayıs hazırlıkları, bu yıl referandum sonrasına sarkacaktır. Bu da iki hafta gibi sınırlı bir zaman demektir. Diğer yandan referandumda evet ya da hayır oylarının çıkması, veya son anda referandumun geri çekilmesi, kitlelerin moral durumunu etkileyecektir. Bunun 1 Mayıs'ın kitlesel, militan ve coşkulu bir tarzda kutlanmasına yansımaları elbette olacaktır.

Ancak bütün bunlar nüanslardır. İşin özü şudur ki, **referandum sonucu her ne olursa olsun, OHAL denilerek ne tür tedbirler alınırsa alınsın, 1 Mayıs her şart ve ahval altında kutlanacaktır. Çünkü 1 Mayıs, herhangi bir gün, bir takvim yaprağı değildir. Bunu devrim güçleri kadar, karşı-devrim güçleri de çok iyi bilmektedir.**

Her sınıfın kendi bayramları vardır

1 Mayıs'ı 1 Mayıs yapan özelliği nedir? Onu bir takvim yaprağı olmaktan çıkarıp, böylesine önemli bir gün haline ne getirmiştir? Dünyada ve ülkemizde işçi ve emekçilerin kutladığı bir çok gün varken, 1 Mayıs'ı onlardan farklı kılan ve bu kadar önemli yapan özellikleri nelerdir?

Her ülkede “millî” ve “dini” olarak ayrılan birçok bayram kutlanmaktadır. Esasında bunların her biri bir sınıfa, bir kesime aittir. Feodallerin, burjuvaların ilan ettiği günlerdir bir çoğu. Kitlelerin bu günleri bayram yapması, bu gerçeği değiştirmez. Ama **hemen hepsi, bir ulusu, din veya mezhebi, bir coğrafyayı ilgilendirmekte, sadece o kesimlerin bayramı kabul edilmektedir. Dolayısıyla sınırlıdır, tüm dünyayı kapsamaz.**

“Her sınıfın sevdiği öz bayramları vardır” demiştir işçi sınıfının ustaları. İşçi ve emekçiler de bulundukları ülkeye, dini-mezhebi inançlarına göre bir çok bayram kutlayabilirler. Fakat onlara ait olan,

Birlik, dayanışma, mücadele!

kendi bayramları farklıdır. Yani “öz bayramları”na **duydukları sevgi ve bağlılık, hepsinin üzerindedir. 1 Mayıs, işte bu bayramın adıdır.**

1 Mayıs'ı diğer bayramlardan ayıran pekçok özellik vardır. **İlk başta o sömürücü sınıfların, ya da genel olarak “ezilenlerin” değil, bu sömürü düzenini tümenden ortadan kaldıracak olan sınıfın, işçi sınıfının ve onun müttefiki emekçilerin bayramıdır. İkincisi, 1 Mayıs enternasyondadır.** Yani kendisini ulus, bölge, din, mezhep, ırk vb. hiç bir şeyle sınırlamaz. Sömürüye ve zorbalığa karşı olan, yüreği emekten, devrimden yana atan herkesin bayramıdır. Ve **üçüncüsü, 1 Mayıs diğer bayramlar gibi bir karnaval, bir eğlence günü değil; işçi ve emekçilerin taleplerini haykırdığı birlik, dayanışma ve mücadele günüdür!**

1 Mayıs'ı ortaya çıkaran da, işçi sınıfının haklarını burjuvaziden koparıp almak için giriştiği militan ve kitlesel mücadeledir. **İşçi sınıfı, insanca yaşama hakkını sadece ve sadece mücadele ile kazanmıştır. Bu rotadan çıkmak, barışçıl beklentilere girmek, ona hep kaybettirmiştir.** Yalnız ekonomik anlamda değil, siyasal özgürlüklerini, kişiliğini, onurunu da eritmiştir. “İşçi sınıfı ya devrimcidir, ya hiçbir şey” sözünün anlamı da, burada yatar...

İşçi sınıfının tarihsel rolünü oynayabilmesi, yani kendisi için sınıf haline gelmesi, büyük kavgaların ve çarpışmaların sonucunda gerçekleşmiştir. Nasıl savaşaacağını bilmediği günlerden Lyon barikatlarına, Paris Komünü'nden Ekim Devrimi'ne uzanan mücadele seyrinde büyük bedeller ödemiş; bu tarihi kaniyla yazmıştır.

1 Mayıs'a hazırlanmak

1 Mayıslar, burjuvazi ile proletaryanın, devrim ile karşı-devrimin en açık bir şekilde karşı karşıya gelişi ve birbirlerini sınama günüdür. Bir sınıfsal hesaplaşma, güç gösterisidir. Yıl boyunca yaşananların bir günde toplanması, kristalize olmasıdır. Sonraki dönemde sınıflar mücadelesinin nasıl seyredeceğinin işaret fişeğidir.

O yüzden de **her iki karşıt sınıf, 1 Mayıs'lara özel olarak hazırlanır.** Proletarya ve onun müttefikleri, kendi içinde birliği, dayanışmayı pekiştirir ve egemenlere karşı mücadeleyi, kararlılığını büyütürken; burjuvazi ve onun çanak yalayıcıları da, işçi ve emekçileri parçalayarak birbirine düşürmeye, 1 Mayıs'ların kendisi için bir tehlike olmaktan çıkmasına çalışır. Bin bir türlü önlem alarak sınıfın üretimden gelen gücünü ortaya koymasını engellemek, milyonların bir ırmak gibi alanlara akmasını durdurmak ister.

Ama 1889 yılında Enternasyonal tarafından tüm dünya işçileri için “birlik, mücadele ve dayanışma günü” olarak ilan edildiğinden bu yana, yani

yaklaşık 130 yıldır 1 Mayıslar, bir biçimde kutlanmıştır. Bazen yakaya takılan bir kırmızı karanfil, bazen fabrikada okunan bir bildiri, bazen şalterlerin inmesi ve bir sel gibi alanlara akması şeklinde, ama mutlaka kutlanır. İşçi ve emekçiler, işte böylesine benimsemiş, sahiplenmişlerdir günlerini...

1 Mayıs sadece bir günden ibaret değildir. O bir süreçtir aynı zamanda. **1 Mayıs'a ne kadar iyi hazırlanırsa, 1 Mayıs o denli görkemli geçecek ve amacına uygun kutlanacaktır. Bir savaşın kazanılması, önceden yapılan yığınaklara bağlı olması gibi, 1 Mayıs'ın kazanılması da, hazırlık sürecine bağlıdır.**

Başta fabrikalar ve işyerleri olmak üzere, emekçi semtlerde, okullarda, kısaca her birimde 1 Mayıs öncesi hazırlıklar başlamalıdır. Kendi içlerinde toplanılmalı, öne çıkan sorunları tespit edilmeli, bunları ifade etmek ve çözmek için 1 Mayıs'ta neler yapılacağı saptanmalıdır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, bu yıl 1 Mayıs'a referandum sürecinde girilmektedir. Bunu bir avantaja

dönüştürmek de mümkündür. Seçim dönemlerinin kitleleri politikaya daha ilgili hale getirdiği bilinmektedir. **Referandum üzerine yapılan konuşmaları, işçi ve emekçilerin sorunlarına çekmek ve ancak onların mücadelesiyle varolan sorunların çözüleceğini işlemek, daha kolay olacaktır.**

Çok açık ki, referandum işçi ve emekçinin hiç bir sorununu çözmeyen, aksine onun yaşamını daha çekilmez kılacak bir dayatmadır. Grev yasaklarından kıdemin gaspına kadar yeni saldırılar gündemdedir, artan işsizlik ile işçi kıyımları ve ücretlerin düşürülmesi atbaşı gidecektir. Kısacası bir kez daha krizin faturası işçi ve emekçilere çıkarılacaktır. **İşçi ve emekçiler seslerini yükseltmedikleri, üretimden gelen güçlerini kullanmadıkları sürece, bu gidişatı durdurmak mümkün olmayacaktır.** İşte 1 Mayıs ve ona hazırlanma süreci, bu doğrultuda değerlendirilmeli, sınıf bilinciyle hareket geçilmesi sağlanmalıdır.

Biz komünistler, referandum tarihi 16 Nisan'ı beklemeden 1 Mayıs faaliyetlerine hemen

başlamalıyız. Önümüzdeki bir ay, 1 Mayıs faaliyetlerinin esas alındığı referandum çalışmasının ona hizmet eder hale getirildiği bir hazırlık süreci olmalıdır. Bulunduğumuz her yerde 1 Mayıs'ı gündemleştirmeli, sınıf mücadelesinin doğru mecradan akmasına önayak olmalıyız.

1 Mayıs'ı adına layık kutlamak

Dünyada ve ülkemizde işçi ve emekçilere dönük çok büyük saldırılar yaşanıyor. İşçi sınıfı yüzyıllarca yıl mücadele ile elde ettiği kazanımları, birer birer kaybediyor. Örneğin 1 Mayıs'ı 1 Mayıs yapan 8 saatlik işgünü bile büyük oranda ortadan kalkmış durumda. Taşeronlaşma, esnek çalışma ile örgütlülüğü dağıtılmış, çalışma ve yaşam koşulları daha da ağırlaştırılmış.

Her ülkede farklılıklar olmakla birlikte, işçi sınıfı tüm dünyada benzer saldırılar altında. Dolayısıyla talepleri de ortaktır. 1 Mayıs'ın enternasyonal ruhu da buradadır. **Burjuvazi bir sınıf olarak davranmakta, örgütlü ve ortak hareket etmektedir. Bunun karşısında işçi sınıfı da “sınıfa karşı sınıf” bilinciyle örgütlü ve birleşik mücadeleyi yükseltmek zorundadır.** Aksi halde üzerindeki bu cendereyi kırması mümkün değildir.

Bugün işçi sınıfının partilerinin güçsüzlüğü, temel örgütlenme aracı sendikaların büyük oranda işbirlikçi olması, enternasyonal gibi dünya çapında bir örgütlülükten yoksunluk, en ciddi handikaplarıdır. Buna karşılık işçilerin asıl gücünü oluşturan nitelikleri değişmediği gibi, niceliksel olarak da sürekli büyümektedir. Bu gücün farkında olarak tabandan örgütlenmek, sendikaları zorlamak ve ele geçirmek, ilk elde atılacak adımlardır. Nitekim tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu tür çabalar ve fiili grevler giderek artmakta, kazanımlar da bunlar üzerinden gerçekleşmektedir.

1 Mayıs, işçi sınıfının bilinç ve örgütlenme düzeyinin yükselmesidir aynı zamanda. Başta komünist ve devrimciler olmak üzere öncülerin görevi, 1 Mayıs'ı bu doğrultuda değerlendirmektir.

Türkiye işçi sınıfı, dünya işçi ordusunun bir bölümü, onun bir parçası olduğu bilinciyle hareket etmelidir. Yüreği tüm dünya işçileriyle çarpmalı, onların kazanımlarının kendi kazanımları, kayıplarının ise kendi kayıpları olacağını bilmelidir. Bu, ulus, dil, din, ırk vb. her tür yapay saflaşmayı ortadan kaldıracak temel bakış açısidir. İşçi sınıfının milliyetçi-gerici ideolojilerle kandırılmamasının da yegane güvencesidir.

Ülkemizde 1 Mayıslar her dönem çok önemli oldu. Yaşanan dönemi ortaya koyduğu kadar, yapılacak olanların da ipuçlarını verdi. En son 2013 1 Mayıs'ının Haziran direnişinin habercisi olduğu gibi...

Ey işçi...

*Bugün hür yaşamak hakkı seninken
Patronlar o hakkı senin almışlar elinden.
Sa'ynla edersin de “tufeyli”leri zengin
Kalbinde niçin yok ona karşı yine bir kin?
Rahat yaşıyor, işçi onun emrine münkâd;
Lakin seni fakr etmede günden güne berbâd.
Zenginlere pay verme, yazıktır emeğinden.
Azm et de esaret bağı kopsun bileğinden,
Sen boynunu kaldır ki onun boynu bükülsün.
Bir parça da evlatlarının çehresi gülsün.*

Ey işçi...

*Mayıs bir'de bu birleşme gününde
Bişûphe bugün kalmadı bir mani önünde...
Baştanbaşa işte koca dünya hareketsiz;
Yıllarca bu birlikte devam eyleyiniz siz.
Patron da fakir işçilerin kadrini bilsin
Ta'zim ile, hürmetle sana başlar eğilsin,
Dün sen çalışırken bu cihan böyle değildi.
Bak fabrikalar uykuya dalmış gibi şimdi.
Herkes yaya kaldı, ne tren var, ne tramvay
Sen bunları hep kendin için şan-ü şeref say...
Birgün bırakınca işi halk şaşkına döndü.
Ses kalmadı, her velvele bir mum gibi söndü.
Sayende saadetlere mazhar beşeriyet;
Sen olmasan etmezdi teali medeniyet.
Boynundan esaret bağını parçala, kes, at!
Kuvvetedir hak, hakkını haksızlara anlat.*

Türkiye'de ilk 1 Mayıs şiirini kaleme alan kadın işçi Yaşar Nezihe

2017 1 Mayıs'ının da bir dönemeç olma ihtimali yüksektir. AKP hükümetinin gerek dışta, gerekse içte sıkıştığı bir döneme denk düşmüştür. **AKP ve Erdoğan, emperyalistlerin ve kliklerin çekişmesi ile değil, işçi ve emekçilerin mücadelesiyle yıkılmalıdır. 1 Mayıs, bunu ilan eden bir gün olmalıdır.**

Taksim Meydanı, 1 Mayıs'ın simgesidir. Yıllardır verilen mücadele ile bu artık dost-düşman herkesin kafasına kazınmıştır. AKP'nin keyfi biçimde Taksim'i işçi ve emekçilere, 1 Mayıs'lara kapatmasına izin verilemez. **15 Temmuz sonrasında günlerce kendi taraftarlarının gösterilerine açık olan Taksim, gerçek sahiplerine açılmalı ve 1 Mayıs alanı olarak resmileşmelidir.**

İşçi ve emekçiler 2017 1 Mayıs'ını başlarının üzerinde bir kılıç gibi sallanan kıdem gaspına, işçi kıyımına, taşeronlaşmaya, düşük ücretle uzun saatler çalıştırılmaya karşı alanlara çıkarak kutlamalıdır. Demokratik, bağımsız, özgür bir Türkiye için, ezilen sömürülen tüm kesimlerin önüne geçmelidir. İşçi sınıfı bu öncü rolü oynayabildiği ölçüde, ileri adımlar atılacak, kaybedilen haklar alınacak, yeni mevziler elde edilebilecektir!

**Yaşasın 1 Mayıs! Biji Yek Gulan!
Taksim 1 Mayıs Alanıdır! Engellenemez!
Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!**

Kapitalizm, ortaya çıktığı andan itibaren çocuk yaşlarındaki işçiler dahil herkesi günde 16 saati aşan sürelerle çalıştırmıştır. İşçiler de çalışma sürelerinin kısaltılması talebiyle birçok eylem yapmıştır. “8 saatlik işgünü” kavramı ilk kez 1817 yılında İngiltere’de, ütöpik sosyalist Robert Owen tarafından dile getirilir. Owen’in, “**8 saat çalışma, 8 saat eğlence ve 8 saat dinlenme**” şeklinde oluşturduğu formül, hızla yaygınlaşıp bir slogana dönüşür. Hatta işçiler onun şarkısını bile yaparlar.

“Çok çalışmaktan yorulduk / Yaşamaya ancak yetecek kadar para / Düşünceye zaman yok / Güneş ışığını hissetmek istiyoruz / Çiçekleri koklamak istiyoruz / Tanrının bunu istediğinden eminiz / Ve 8 saati alacağız / Doklardan, dükkân ve fabrikalardan / Güçlerimizi bir araya getirdik / 8 saat çalışma / 8 saat dinlenme / 8 saat uyku / Bunu başaracağız.”

İşçilerin kendi günlerini ilan etme düşüncesi ise ilk olarak Avustralya’da doğuyor. **Avustralyalı işçiler, 1856’da bütün bir işgünü boyunca çalışmıyorlar ve o gün 8 saatlik işgünü lehinde gösteriler yapıyorlar.** Bu ilk kutlamanın Avustralyalı proleterler üzerinde çok büyük etkisi oluyor. Kutlamanın her yıl tekrarlanmasına karar veriyorlar.

Böylece 8 saatlik işgünü mücadelesi ile işçilerin yılda bir günü kendilerine ayırma düşüncesi birleşmiş oluyor. Avusturalyalı işçilerinin ardından Amerikalı işçiler ortaya çıkıyor. Onlar da 8 saatlik işgünü için birçok mücadele veriyorlar. Ve **1886 1 Mayıs’ında 200 bin Amerikalı işçi, bu talep doğrultusunda iş bırakıyor. Aynı yıl, 1 Mayıs’ın evrensel bir iş bırakma günü olmasına karar veriyorlar.** (Gün olarak bu tarihi belirlemelerinin, Amerika’da “mali yıl”ın başlangıcının 1 Mayıs olmasından kaynaklandığı söylenir-nba)

Sonraki yıllarda 1 Mayıs yasaklanır. İşçiler bir sonraki gösterinin 1 Mayıs 1890’da olmasını kararlaştırırlar. Aynı dönemde Avrupa’daki işçi hareketi de güçlenmektedir. 1889’da Uluslararası İşçiler Kongresi toplanır. İşçi temsilcileri, 1 Mayıs’ın tüm dünyada evrensel bir iş bırakma günü olmasını teklif ederler. Amerikan işçi sınıfının aldığı kararı da gözönünde bulunduran Kongre, bu tarihte uluslararası bir işçi günü kutlanmasına karar verir.

Karar metni şöyledir: “Tüm ülkelerde ve kentlerde, üzerinde anlaşma sağlanan aynı günde işgününü 8 saate yasal olarak indirmek için işçilerin

1 Mayıs kan ve can bedeli kazanıldı

kamu yetkililerinin karşısında güçlerini göstermeleri ve Paris Uluslararası Kongresi’nin diğer kararlarının uygulanması için belirli bir tarihte büyük bir uluslararası gösteri örgütlenecektir. Amerikan Emek Federasyonu’nun 1888 Aralık’ında St.Louis’de düzenlenen kongresinde 1 Mayıs 1890 tarihinde benzer bir gösterinin düzenlenmesine daha önceden karar verilmiş olduğu göz önüne alınarak, uluslararası gösteriler için de bu tarih kabul edilecektir. Değişik ülkelerin işçileri kendi ülkelerinin özel durumlarının ortaya çıkardığı koşullara göre bu gösteriyi gerçekleştireceklerdir.”

Bu kararla birlikte 1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü haline gelir. İşçilerin 8 saatlik işgünü talebi kabul edilir. Bu hedefe ulaşıldıktan sonra da işçiler çeşitli taleplerle her 1 Mayıs’ta üretimi durdurup meydanlara çıkarlar.

Rosa Lüksemburg “1 Mayıs’ın kökeni” başlıklı yazısında şöyle diyor: “Otuz yıl önce Avusturalyalı işçiler, aslında yalnızca bir günlük kutlama düşünmüşlerdi. Kongre, tüm ülkelerin işçilerinin 1 Mayıs 1890’da 8 saatlik işgünü için hep birlikte gösteriler yapmasını kararlaştırdı. Kimse bu kutlamanın daha sonraki yıllarda da tekrarlanmasından söz etmedi. Doğal olarak kimse, bu düşüncenin bir şimşegin çakışı gibi başarı kazanacağını ve işçi sınıfı tarafından kısa zamanda

benimseneceğini önceden göremezdi. Bununla birlikte 1 Mayıs’ın her yıl kutlanacak sürekli bir kurum haline getirilmesinin gerekliliğini herkesin kavraması ve hissetmesi için, 1 Mayıs’ın yalnızca bir kez kutlanması yeterli oldu.” (Spartakistler ne istiyor? Belge yay. Sf 37-38)

Bugün burjuvazi işçileri yeniden vahşi kapitalizm koşullarında sömürmek için saldırmaktadır. 8 saatlik işgünü de dahil olmak üzere yüzyıllık

kazanımlarını gaspetmiştir. Oysa 1970’lerin ortalarında “haftalık 35 saat” için yürütülen mücadeleler sonucu bu hak bile elde edilmişti. Ama **80’li yıllarda emperyalist müdahalelerle gerçekleşen faşist darbeler, birçok hak gibi bu hakkı da**

gerilettiler. ‘90’lardan sonra ise sosyalizmin yenilgisi üzerinden tepinen uluslararası sermaye, işçiler üzerindeki sömürüyü iyice yoğunlaştırdı.

İşçiler bugün 8 saatlik işgünü dahil birçok hakkı yeniden kazanmak için direniyor. 1 Mayıs, bu mücadelenin en güçlü verildiği gün olarak, giderek çok daha geniş bir coğrafyada ve artan kitlesellikle kutlanıyor.

Türkiye’de 1 Mayıslar....

Türkiye’de 1 Mayıs’lar, Osmanlı döneminden itibaren kutlanmaktadır. Bazen yakaya takılan kırmızı karanfil, bazen fabrikada okunan bir bildiri, bazen şalterlerin inmesi ve alanların doldurulması biçiminde, ama mutlaka kutlanılmıştır.

‘77 1 Mayıs’ı başta olmak üzere, 1 Mayıs’ın kana bulanmasına, egemenlerin onu bir korku gününe çevirmesine rağmen, büyük bir kararlılıkla 1 Mayıs’a sahip çıkıldı. Sıkıyönetim ve cunta koşullarında bile, 1 Mayıs çeşitli biçimlerde kutlanıldı.

80 sonrası ilk olarak ‘89’da yeniden Taksim’e çıkma mücadelesi verildi. Yıllarca şehitler verildi, binlerce gözaltı ve tutuklamaya rağmen Taksim ısrarı sürdürüldü.

Taksim Meydanı, sokak sokak savaşılararak, fiilen açıldı. İlk olarak 2009 yılında girildi, ardından yasal olarak da Taksim, 1 Mayıs kutlamalarına açıldı.

Bu, 1 Mayıs’ı özüne uygun kutlama iradesi gösterenlerin; “Taksim, 1 Mayıs alanıdır” diyenlerin ve bunu pratiğe geçirenlerin zaferiydi.

Her geçen yıl büyüyerek gelen kitleler, 2012 1 Mayıs’ında 1 milyonu buldu.

Artan kitlesellik ve AKP’ye karşı yükselen tepkiler üzerine AKP hükümeti, “inşaat” gerekçesiyle Taksim’i kapattı. Buna rağmen onbinlerce kişi Taksim’i zorladı ve saatlerce süren çatışmalar yaşandı.

Taksim yasağı, Haziran ayaklanmasıyla fiilen yıkıldı. Ama hükümet Taksim’i 1 Mayıs’la kapatmaya devam ediyor. **Bu yıl da kitleler 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak için toplanacak ve ergeç Taksim 1 Mayıs alanı olarak yeniden açılacak!**

İşçiler ve japon balıkları

1 Mayıs denilince akla gelen kavramlar “birlik, dayanışma, mücadele”dir. Zaten 1 Mayıs, işçi sınıfının “uluslararası birlik, dayanışma mücadele günü” olarak kabul edilmiş ve bu şekilde kutlanmıştır. Bir gün bir sendikaya bir akvaryum hediye edilir. İçinde üç japon balığı vardır. İşçiler akvaryumu sendikanın baş köşesine yerleştirir ve balıkların adını koyarlar: “Birlik, Dayanışma, Mücadele.”

Akvaryum, sendikanın en değerli varlığı olmuştur. Sendikayı açan kim olursa olsun, ilk iş olarak önce akvaryuma gidip balıklara yem atar. Akvaryum, işçilerin yaşadığı hayatla özdeşleşmiştir adeta. Kendi durumlarının kritiğini burada yaparlar.

“Baksana şu Birlik ve Dayanışma’ya, yüzmeyi bile doğru dürüst beceremiyorlar. Onlar ne yapsın ki, birlik ve dayanışma yok zaten. Ama ya şu Mücadele’ye bir de bak, nasıl da güzel yüzüyor değil mi, tıpkı bizim gibi...”

Bir gün sendikayı açan bir işçi, balıklar daha iyi beslensinler diye, akvaryuma daha fazla yem atar. Ve ne yazık ki iki balık birden ölür. Ölen iki balığın ismi “Birlik ve Dayanışma”dır. İşçiler “onlar ölmedi, bizim durumumuza çok üzülüp intihar ettiler” diye yorumlar yapar. Uzunca bir süre “Mücadele” tek balık olarak akvaryumda varlığını sürdürür.

Günler sonra sendikanın yer değişikliği yapacağı bir sırada, bir işçi, “bunu bana verin, kızıma götürüyüm” der ve alıp götürür. İşçiler Mücadele’nin bu işçinin evinde yaşadığını düşünmektedir. Birgün “Mücadele ne durumda” diye sorarlar. “Sormayın be kardeşler” der işçi, “birlik ve dayanışmasız mücadele hiç yaşar mı, o da bir hafta içinde ölüverdi!”

İşçi çok doğru söylüyordur. Mücadeleyi yaşatmak için, birlik ve dayanışmayı hep diri tutmak gerekir.

Gazi şehitleri anıldı

Gazi Mahallesi'nde devletin gerçekleştirdiği katliam ve yaşanan direniş, 22. yılında bir kez daha anıldı. Bu yılki anmalar, parçalı bir şekilde gerçekleşti.

Aynı gün sanatçı Emre Saltuk'un cenazesinin olması, katılımı etkiledi. Ayrıca üniversite sınavlarının olmasından dolayı, anmalar her zamanki gibi sabah saatlerinde değil, öğleden sonra yapıldı.

Anmayı engellemek için, polis günler öncesinden mahalleyi ablukaya almış, evleri basmış, gözaltılar yapmıştı. Buna rağmen kitlelerin katılımını engelleyemediler. "Pankart açarsanız, slogan atarsanız müdahale ederiz" tehditleri de sökmedi, pankart ve flamalarla yürüyüşler gerçekleşti, anmalar yapıldı.

İlk anmayı Proleter Devrimci Duruş okurları Zeynep Poyraz'ın mezarı başında yaptı. Zeynep Poyraz ve Hakan Çabuk'un resimlerinin yer aldığı dövizlerin mezara konulmasının ardından saygı duruşuna geçildi. Yapılan kısa konuşmada, şehitlerimizin uğruna verdiği mücadeleyi büyütmenin ve onların değerlerine sahip çıkmanın önemi vurgulandı ve şunlar söylendi: "Faşist devlet Gazi'ye saldırdığında Zeynep yoldaş 'bizsiz olmaz bu işler' diyerek buraya koştu. Faşizme karşı mücadele, biz komünistler olmadan doğru zeminde yükselmez. Bu mücadelenin başarıya ulaşması için, kapitalizme ve onun devletine yönelmesi gerekir. Yoldaşlarımız Gazi direnişinde 'katiller karakolda' diyerek doğru hedefi gösterdiler ve kitleleri yönlendirdiler." Anma "Zeynep Hakan Yoldaşlar Ölümsüzdür", "Gazi Şehitleri Ölümsüzdür", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganlarıyla bitirildi. Mezarlığın girişine "Yaşasın Gazi Direnişimiz PDD" imzalı pankart asıldı.

İkinci anma, Halk Cephesi tarafından düzenlendi. Cemevi'nde toplanan kitlenin yürüyüşü sırasında polis, pankartı bahane ederek gaz bombaları ve tazyikli su ile saldırdı. Kitle yeniden toparlanarak yürüyüşe geçti. Eski PTT önünde bir anma yaptıktan sonra mezarlığa yürüdüler ve bir anma da burada gerçekleştirdiler.

Gazi Cemevi ve aileler tarafından yapılan yürüyüşte ESP, Partizan, Kaldıraç, Mücadele Birliği de katıldı. "Faşizme karşı omuz omuza", "Katil devlet hesap verecek", "Gazi şehitleri ölümsüzdür" sloganlarıyla mezarlığa kadar yüründü.

Mezarlıkta saygı duruşunun ardından basın metnini Zeynep Poyraz'ın ablası Kibar Poyraz okudu. "Çocuklarımızın katilleri yakalanıp, hak ettikleri cezayı almış olsalardı, belki de başka canlar yanmamış, başka katliamlar olmamış olurdu" dedi. Anma da alevi kurumları adına da konuşmalar yapıldı.

Berkin Elvan mezarı başında anıldı

Berkin Elvan, ölümünün üçüncü yılında, 11 Mart günü Feriköy'deki mezarı başında anıldı.

Taksim Dayanışması ve Berkin Elvan ailesinin çağrısı üzerine, saat 14.00'te Berkin'in mezarı başında yaklaşık 200 kişi toplandı. "Berkin Elvan Ölümsüzdür", "Berkin Elvan Mücadeleye Devam", "Gezi Şehitleri Ölümsüzdür" sloganları atıldı.

Saygı duruşuyla başlayan anma, Berkin Elvan'ın babası Sami Elvan'ın konuşmasıyla devam etti. Baba Elvan, "Berkin'in ölümü üzerinden 3 yıl geçti. 3 yıl sonra ilk duruşma 6 Nisanda yapılacak. Her yıl buraya Berkin'i anmaya geliyoruz. Bugün burada sadece Berkin'i anmıyoruz; tetiği çekenlerden ve emri verenlerden hesap sormak için buradayız" dedi. 6 Nisan'da duruşmaya katılım çağrısı yaparak konuşmasını sonlandırdı.

Taksim Dayanışması adına Müccela Yapıcı günün önemine dönük kısa bir konuşma yaptı. Konuşmalardan sonra mezara karanfiller bırakıldı. Atılan sloganlarla anma sonlandırıldı.

Berkin Elvan'ın anmasına gelenler bilir; daha mezara varmadan anne Gülsüm Elvan, üzüntüyü ve öfkeyi bir arada yaşar. Bu yıl da öyle oldu. Anne Elvan, anmanın sonunda mezar başına gelerek "burada oğlumun mezarı başında söz veriyorum. Tetiği çekenlerden ve emri verenlerden hesap soracağım, Berkin'in intikamını alacağım" dedi.

Dilek Doğan'ın katiline ödül gibi ceza

İstanbul Küçükarmutlu'da 18 Ekim 2015 günü evine yapılan baskın sırasında, polis kurşunuyla hayatını kaybeden Dilek Doğan'ın davası, adeta jet hızıyla tamamlandı. Dilek Doğan'ı öldüren katil polis Yüksel Moğultay'a, 6 yıl 3 ay gibi son derece düşük bir hapis cezası verildi.

16 Mart'ta gerçekleşen son duruşmada savcı, katil polis hakkında 'taksirle öldürme'den altı yıla kadar hapsini talep etti. Yani öldürme olayı yanlışlıkla olmuş gibi sunuldu. Oysa Dilek Doğan'ın kasten vurulduğu, görüntülerle de sabit. Dilek'in polisin gece yarısı evlerine girmesine ve ayakkabılarını çıkarmamasına tepki gösterdiği, galoş giymesi konusunda uyardığı, bu itiraz üzerine polisin silahını doğrultup ateşlediği, bu görüntülerde çok açık görülüyor. Ailenin feryatları ve polislerin saldırmaları üzerine, amirlerine bilgi veren bir polis, telsizle Dilek'i vuran polisin ismini bildiriyor. Bütün bu görüntüler, televizyonlardan milyonlarca kişiye ulaştı. Nitekim 29 Kasım 2015'te İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilen iddianamede, katil polis hakkında 'kastan öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi' suçundan 20 yıldan 26,5 yıla kadar hapis cezası istenmişti.

Fakat adeta yangından mal kaçırır gibi, son duruşmaya izleyici de alınmadı ve mahkeme katil polisi, "taksirle ölüme neden olmak" suçundan ödül gibi bir ceza vererek kurtardı.

Görüntülerin ortaya çıkması ve kitlelerin tepkisi ile bu katil polise ceza vermek zorunda kaldılar. Onu da olabilecek en alt sınıra çektiler. Bir kez daha görüldü ki, kitlesel tepki ortaya konmadan, katillere sınırlı cezalar bile veriliyor. Ve yine görüldü ki, hakettikleri cezayı, burjuva mahkemeleri değil, ancak halk verebilir.

Avrupa ile ipleri koparmak...

Avrupa ülkeleri ile Erdoğan arasındaki “kavga”, son bir ay içinde yeni bir boyut kazandı. Neredeyse kavga edilmedik ülke kalmadı; üstelik bu kavgaların her biri diplomatik skandallarla içiçe yürütüldü.

AKP’nin Avrupa’da seçim çalışması yürütme çabası, Erdoğan’dan ve Erdoğan’ın başkanlık ısrarından rahatsız olan Avrupa ülkelerinin barajına takıldı. Avrupa ülkeleri, çeşitli bahanelerle seçim toplantılarını iptal etti.

Aslında, yurtdışında seçim ve referandum çalışması yürütmek, Türkiye’nin yasalarına aykırı bir durum. **2008’de çıkartılan bir yasayla, siyasi partilerin yurtdışında seçim çalışması yapması yasaklanmış;** Şubat 2017’de alınan bir kararla, bu durum 16 Nisan referandumu için tekrar teyit edilmiş.

Yani AKP hükümeti, kendi yasalarını çiğneyen bir adım daha atmak için bu kadar canhıraş bir çaba içine girerken, bu defa Avrupa’nın engeline takılmış durumda.

Avrupa’da “başkanlık” propagandası yasak

Mart ayı başından itibaren önce Almanya’da Erdoğan’ın, Yıldırım’ın ve AKP’li bakanların etkinlikleri yasaklanmaya başlandı. Yapılacak olan toplantılar çeşitli bahanelerle engellendi. **Almanya’nın tutumu hızla Avusturya, Hollanda, İsviçre, İsveç ve Danimarka’da karşılık buldu. Öyle ki AKP hükümeti, referandum çalışması için yurtdışında kendisine yer bulamaz oldu.**

Engellemeler üzerine Erdoğan tonu biraz daha yükseltti. Önce “*oraya gelirim, içeri sokmazsanız dünyayı ayağa kaldırırm*” diye tehdit savurdu. Oysa zaten Erdoğan karşıtlığı üzerinden “*dünya ayağa kalkmış*”, AKP’li bakanlara karşı tavır almaya başlamıştı bile; ama farkında değildi. **Almanya’ya ve yasak kararı getiren diğer Avrupa ülkelerini “Nazi” olarak suçlaması ise bardağı taşıran damla oldu.**

İşin bir yanı; ülkesinde her tür baskıyı, hukuksuzluğu, pervasızca saldırganlığı uygulayan Erdoğan’ın, Almanya’ya ardı önü seçim toplantılarını iptal ettiği için “Nazi” demesi, hem trajiktir, hem de komiktir. Diğer yanda ise, “Nazi” kelimesinin, üstelik de Almanya için, en ağır küfürden daha ağır bir hakaret olduğu gerçeği durmaktadır.

Ancak Erdoğan’a bu ağır ve saldırgan hakareti yapmak da yetmedi, AB ile ilişkileri daha da gelecek bir mizansen organize etti. Bunun için Hollanda’nın, Çavuşoğlu’nun uçuş iznini iptal etmesi bahane olarak kullanıldı. “Korsan” bir yöntemle, Aile Bankası Fatma Betül

Sayan Kaya (Kardeşi AKP’li belediyeden 1 milyon liralık ihale almış olan Bakan Kaya), Almanya’dan karayolu ile Hollanda’ya gizlice geçti. Hollanda Kaya’nın Rotterdam’daki konsolosluğa girişini engelledi. Bu arada bölgeye yığılmış olan AKP’li bir grup, gösteri yapmaya başladı. Hollanda polisi ise köpekli ve atlı polislerle göstericileri dağıttı.

Bu olaylar sırasında AKP yalakası göstericilerin kendi aralarında konuşurken, “*burası Türkiye değil, bizi tutuklamazlar*” cümlesini sarfetmesi ise, çok çarpıcı bir durumu ortaya koyuyordu. “**Hollanda faşizmi’ne karşı gösteri yapmak üzere toplanmış olan AKP yandaşı grup, gerçek faşizmin Türkiye’de olduğunu itiraf ediyordu.**

Milliyetçilik kışkırtması, diplomasi rezaleti

AKP’nin bilinçli bir biçimde tırmandığı diplomatik kriz, diplomatik rezalete dönüştü. Ülke tarihinde ilk defa bir bakan “istenmeyen adam” ilan edildi ve sınır dışı edildi. AB ülkeleri Hollanda’ya destek veren, Türkiye’nin ısrarını kınayan açıklamalar yaptılar.

AB ile de sınırlı kalmadı, Rusya ve NATO, “tarafsız” durmaya çalışır görünen, ama gerçekte Hollanda’ya destek anlamına gelecek açıklamalar yaptılar. BM ise, “konu hakkında bilgi sahibi değiliz” sözleriyle, AKP’yi tümüyle yalnız bırakan bir tutum aldı.

AKP’nin ısrarı, bütün dünyanın nezdinde teşhir oldu. Yaşanan seviyesizlik ve saldırganlık, Hollanda Başbakanı Rutte’nin “*yanlış bir filmin içine düştüm*” sözlerinde ifadesini buluyordu. Erdoğan’ın, diplomasinin ve uluslararası sözleşmelerin temel kurallarına bile uymayan tutumu, Avrupa’da şaşkınlıkla karşılanmıştı.

Buna “Nazi” suçlamasının yarattığı öfke de eklendi. Kraliyetle yönetilen Ortadoğu-Afrika ülkelerinde bile bulunmayan bir statü hedefleyen “başkanlık sistemi”ni dayatan; meclisi, yasayı, hiçbir denetleyici kurumu tanımayan; OHAL kararnamele ile ülke yöneten; dünyada en fazla tutuklu gazetecinin

bulunduğu bir ülke haline getiren; Kürt kentlerinde insan kıyımı yapan; yolsuzlukları ayyuka çıkmış olan Erdoğan yönetimi, Avrupa ülkelerini “Nazi” olmakla, “faşizm”le suçlayınca, tepkiyi daha da büyüttü.

AB ülkeleri en başta Avrupa’da yaşayan ve çifte vatandaşlığı olan Türkiyelileri hedefe çaktılar. “Türkiyelileri Erdoğan’dan korumak için”, çifte vatandaşlığı kaldırabileceklerini duyurdular. Bu koşullarda, Türkiyeliler’in yapacağı tercih elbette AB vatandaşlığını olacaktı. Ve bu durum, AKP’nin sürekli lafını ettiği “Avrupa’daki 5 milyon vatandaşımız” ajitasyonunun boşa düşmesini getirecekti.

Bir başka tehdit ise, AKP’nin talimatıyla Hollanda’da saldırıya geçen grup başta olmak üzere, AB’nin “huzurunu bozan” kişilerin sınır dışı edilmesi idi.

Ve bu tehditlerin ikisi de, en azından bu referandumda, Erdoğan’a verilecek oyların azalması anlamına geliyordu.

Zaten AB içinde, bu yönde bir telkin de

her emperyalist güç Erdoğan’ı kullanmak ister, ancak son yıllarda çizdiği zikzaklarla “güvenilmez-öngörülemez” ilan edilmiş ve destekler çekilmeye başlamıştır. Buna Erdoğan’ın 15 yıllık sürede yıpranması ve halkın desteğini kaybetmesini de eklemek gerekir. Kısacası Erdoğan’ı işbaşına getiren iç ve dış koşullar değişmiş, her işbirlikçi gibi kullanım değerini düşürmüştür.

başlamış durumda. **İsviçre’de Blick gazetesi, ilk sayfada Türkçe olarak “Erdoğan’ın dikta-törlüğüne HAYIR oyu kullanın” manşetini attı.** “İsviçre’de yaşayan sevgili Türkler” diye başlayan yazıda açıkça, “bizim demokratik standartlarımızda yaşıyorsunuz. Eğer Erdoğan’ın diktatörlüğüne Evet diyorsanız, gidip kendi ülkenizde yaşayabilirsiniz” dendi.

Üstelik sonrasında da, Türkiye’ye olan tepkiler her vesile ile ortaya döküldü. İsviçre “buradaki Türkiyelileri MİT izliyor” diyerek teşhir etti. Norveç, FETÖ’cü olduğu iddia edilen Türkiyeli dört NATO subayı ile bir askeri ataşeye sığınma hakkı verdi. **Almanya, camilerde görevli Diyanet İşleri Türk İslam Birliği’nin (DİTİB) imamlarının “casusluk” yaptığı ileri sürdü ve DİTİB’in Türkiye’den bağımsız olması gerektiğini söyledi.** Ayrıca Türk vatandaşlarının referandumda oy kullanabilmesi için Erdoğan başta olmak üzere AKP’lilerin Alman yasalarına uymasını istedi. Alman İstihbarat Servisi (BND) Şefi Bruno Kahl, darbe girişiminin arkasında Fethullah Gülen’in bulunduğu dair kanıt olmadığını söyledi; uzun süredir Türkiye’deki devlet yetkililerini dinleyen BND, şeflerinin ağzından “haklarında çok şey bildiklerini” söyleyerek, aba altından sopa göstermiş oldu.

Ve hepsinin üstüne tüy diker gibi, AB Venedik Komisyonu, referandumda “evet” çıkması durumunda Türkiye’nin otoriter bir sisteme geçeceğini, bu koşulda AB’nin “yükümlülüklerini” yerine getirmekten daha da uzaklaşacağını (yani AB’ye asla üye olamayacağını) söyleyerek uyardı.

Almanya’nın son bir yılda Türkiye’nin silah satışı talebini tam 11 defa reddetmesi, bunu yaparken de “halka karşı kullanabileceği ihtimali”ni ileri sürmesi, Erdoğan’a duyulan tepkinin askeri alana da yansıdığını gösteriyordu.

“Portakal” keserek “yaptırım” uygulamak Erdoğan “milli mesele” diyerek Avrupa ile

kavganın dozunu artırırken, AKP tetikçileri de boş durmadı. Sokaklarda portakal keserek suyunu içmek; “krizin sorumlusu” olan Holstein cinsi inekleri sınır dışı etmek; Hollanda bayrağı sanarak yanlışlıkla Fransa bayrağı yakmak gibi “yaptırımlar”la, “Hollanda ekonomisini yerle bir etmek” görevini başarıyla yerine getirdiler.

Gerçekte ise **Türkiye’nin Avrupa’ya herhangi bir konuda yaptırım uygulaması söz konusu olamazdı zaten. Krizin en şiddetli yaşandığı Hollanda bile, tek başına Türkiye ekonomisinde çok önemli bir yere sahip.**

Bütün ülkelerden gelen turistler azalmışken, Hollanda’dan Türkiye’ye yılda 1 milyon turist gelmeye devam ediyor. Türkiye-Hollanda yıllık ticaret hacmi 6 milyar doların üzerinde seyrediyor. Hollandalı şirketlerin Türkiye’de 22 milyar dolarlık yatırımları var. Bunların içinde en önemlilerden biri Petrol Ofisi ortaklığıdır. Keza Hollandalı Shell, Philips, Unilever gibi dev tekellerin yanısıra, inşaattan perakende mağazalarına kadar, pek çok alanda Hollandalı şirketlerin yatırımları söz konusudur.

Ve bu kadar ağır bir ekonomik krizin içinde, ne Hollanda’ya ne de herhangi bir Avrupa ülkesine yaptırım uygulamayı bırakalım, ilişkileri sertleştirme ihtimali bile yoktur. Yapılanlar tümüyle dönemsel biçimde dikkatleri dağıtma, günü kurtarma amacını taşımaktadır.

Hollanda ve AB ülkeleriyle yaşanan krizde, asıl hedefin referandumda “evet” oylarını artırma olduğunu pek çok kesim ifade etmektedir. Göstermeye çalıştıklarının tersine, tırmandırılan kriz Türkiye’de içinde “evet” oylarını artırmamıştır. Dahası, Avrupa’da yaşayan

ve krizden tedirgin olan kitlenin, yaşadığı ülkede sorun çıkmaması için “hayır” a yönelmesi güçlü bir olasılıktır.

Ancak işin gözlerden gizlenen bir boyutu daha vardır. Avrupa ile olan kriz, Menbiç ve Rakka’da Türkiye’nin dışlanması da örtbas etmeyi başarmıştır.

AKP hükümeti, bir ay öncesine kadar PYD’nin Rusya ve ABD ile olan işbirliği karşısında kıyametler kopartıp tehditler savururken; Menbiç’e mutlaka gireceğini, PYD’yi “Fırat’ın doğusuna süreceğini” iddia ederken; Rakka operasyonuna katılmak için ABD’nin karşısında her türlü manevrayı gerçekleştiren, bunların tümünde başarısız olmuştur. “Hollanda mizansenisi” ile bu gerçek de unutulmuş, gündemden düşürülmüştür.

Diğer yandan **AB’nin bugüne dek AKP’ye ve Erdoğan’a verdiği desteğin artık sona erdiği görülmektedir. Özellikle Erdoğan’ın “başkanlık” ısrarı, tüm yetkileri elinde toplama çabası, ters tepmiştir.**

Elbette her emperyalist güç Erdoğan’ı kullanmak ister, ancak son yıllarda çizdiği zikzaklarla “güvenilmez-öngörülemez” ilan edilmiş ve destekler çekilmeye başlamıştır. Buna Erdoğan’ın 15 yıllık sürede yıpranması ve halkın desteğini kaybetmesini de eklemek gerekir.

Kısacası Erdoğan’ı işbaşına getiren iç ve dış koşullar değişmiş, her işbirlikçi gibi kullanım değeri düşmüştür.

olarak çözemiyorlar, kimisi AKP yanlısı konuşurken, kimisi eleştiriyor. Tabi ki, bunu onlara anlatmak, yine bilinçli insanlara düşüyor.

Son olaylar üzerine şu söylemler de sıklaştı: “Türk hükümetini ve onun tavırlarını madem bu kadar çok seviyorlar, Türkiye’ye geri dönebilirler, bizim için sorun yok!” Zaten çoğu yaptırımlar da başlamış durumda. Örneğin yıllardır çifte vatandaşlık taşıyanlara bir şey denmezken, şimdi vatandaşlıklarının elinden alınması, ceza (para cezası) hatta yurtdışı edilmeleri gündeme taşınıyor. Avrupa’daki sağcı-milliyetçi partiler, bundan inanılmaz şekilde besleniyor ve her geçen gün Türkiyelileri daha zor duruma sokacak şeyler yapıyorlar.

Kısacası AKP hükümetinin yaptıkları, Avrupalı Türkiyelileri de rahatsız ediyor. Ayrıca faşist partilerin ekmeğine yağ sürüyor. “Yabancı düşmanlığı”nı körükleyerek yükselişe geçiyorlar.

Avusturya’dan bir PDD okuru

Avrupa’daki Türkiyeliler rahatsız!

Son yıllarda AKP hükümetinin gerek kendi içinde, gerekse dış politika-da yapmış oldukları, Avrupa ülkelerinde yaşayan bizleri ilgilendirdiği kadar, Avrupa’daki diğer milliyetlerin de dikkatini çekiyor.

Tabi bu son olaylar tuzu biberi oldu. Hollanda’da yaşanan olay, Türkiye’de bir “vahşet” gibi sunulsa da, Avrupalılar öyle karşılamadı. Çünkü televizyonlardan, sosyal medyadan Türkiye’de yaşananları görüyorlar. Orada polislin kitleye nasıl saldırdığını biliyorlar. Onun için “sen ilk önce kendi polisine bak” diye cevap veriyorlar.

Kendi yaşadıklarından örnek vereyim; işyerinde mola odasında gayet alaycı bir şekilde, “yine sizin Erdoğan ne yaptı” diyerek Türkiyeli bir işçiye sordular. O da ne cevap vereceğini bilmedi. Çünkü terslese arası bozulabilir, ya da klasik bir şekilde “Türkiye’ye çok yol yaptı, köprü yaptı” dese, Avrupalı “iş bu zaten diyecek” o yüzden ikilemede kalıp bir şey diyemedi.

Şöyle bir şey de var; artık Avrupalıların çoğu Türkiyelileri biliyor. Yani Türkiye’den gelenlerin hepsinin Türk olmadığını, ayrıca AKP’ye karşı olan önemli bir kesim olduğunu biliyorlar. Mesela Alevi olduğunu söyleyince, yaklaşımları değişiyor, gayet olumlu bir diyaloga giriyorlar. Ama Kürtleri tam

☆ 2 Nisan 1948- Sabahattin Ali öldü

1907 yılında Gümüşine'de doğan Sabahattin Ali, ilk olarak Atatürk'ü yeren bir şiir okuduğu iddiasıyla yaklaşık bir yıl tutuklu kaldı. "İçimizdeki şeytan" romanını yazmasının ardından, sivil faşistlerin tepkisini üzerine çekti ve bakanlık tarafından görevinden alındı. Asıl mesleği öğretmenlikten atılınca, gazeteciliğe başladı. Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz'la birlikte çıkardığı Markopaşa, Malum Paşa, Merhum Paşa ve Öküz gibi mizah dergilerinde yazdı. Ancak bu dergiler de kapatıldı. Açılan davalar yüzünden üç ay cezaevinde kaldı. Yazılarında ezilenlerin haklarını savunan Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf, Kürk Mantolu Madonna gibi romanların yazarıdır. Yanı sıra şiir, öykü, makale ve fıkra yazarlığı dışında çeviriler de yapmış önemli aydınlarımızdan biridir. Geçirdiği zor günlerin ardından yurtdışına çıkmak istedi, ama pasaport verilmeyince kaçak yollardan gitmeye çalıştı. Ve Bulgaristan sınırında ölü bulundu. Katili olarak yakalanan Ali Ertekin adındaki kişi, birkaç hafta içinde serbest bırakıldı ve sonrasında emniyet mensubu olduğu anlaşıldı. S. Ali'nin öldürülmesi, ilk "faili meçhul" kontrgerilla cinayetlerden biri olarak tarihe geçti.

☆ 4 Nisan 1968- Amerikalı siyah lider Martin Luther King öldürüldü

1929 yılında doğan King, siyahların haklarını kazanması için mücadele eden liderlerden biridir. Birçok

eylem düzenleyen King, Memphis'te kaldığı otel odasının balkonunda uğradığı silahlı suikast sonucu öldürüldü.

☆ 8 Nisan 1973- Pablo Picasso öldü

İspanyol ressam Pablo Picasso 1881'de doğdu ve 1900'lerin başında Paris'e gitti. Kübizm akımının kurucusu olarak tanınır, eserlerinde daha çok geometrik imgeleri kullanmıştır. En çok eser veren ressamdır aynı zamanda. Ancak onu asıl büyüten 1937'de yaptığı Guernica'dır. İspanya iç savaşındaki vahşeti anlatan bu tabloyu gören bir Alman subay, hayranlığını belirtmek için "bunu siz mi yaptınız" diye sorar. Picasso ise "Hayır siz yaptınız" yanıtını verir. O, faşizme olan tepkisini sadece sanatıyla değil, duruşuyla da ortaya koyar.

☆ 10 Nisan 1919 -Meksikalı köylü devrimci önderi Emiliano Zapata öldü

☆ 13 Nisan 1977- Plaza de Mayo Anaları'nın ilk yürüyüşü

Uzun yıllar askeri faşist diktatörlüklerle yönetilen Arjantin'de, bir grup devrimci anası, cuntadan hesap sormak için Plaza De Mayo Meydanı'nda her perşembe bir araya gelerek çocuklarını 'arama'ya koyuldu. Başlangıçta cunta yönetimi tarafından "Perşembe Delileri" denilerek horlanan anaların kararlılığı, faşizme karşı duyulan kin ve öfkeyi harekete geçiren bir kıvılcım oldu. İlk eylemlerini gerçekleştirdikleri 1977'de sayıları 14 iken, 1980'e gelindiğinde 2 bini buldu. Bu süre içerisinde içlerinde 92'si tıpkı çocukları gibi "kaybedilerek" katledildi. Plaza De Mayo anaları, sadece kendi halkına değil, tüm dünyaya örnek oldular. Ülkemizdeki "cumartesi anneleri" bunun bir örneğidir.

☆ 15 Nisan 1985- TKİH önderlerinden Adil Can gördüğü işkencelerin sonucu Metris'te tutsakken şehit düştü

11 Nisan 1985- Enver Hoca öldü

Enver Hoca, Arnavutluk devriminin önderi olmasının yanında, Sovyet ve Çin revizyonizmine karşı verdiği mücadele ile de tanınır.

II. Emperyalist Savaş döneminde, Arnavutluk'taki devrimci örgütleri birleştirerek, bağımsızlık mücadelesine önderlik etmiş ve bu mücadeleyi devrimle taçlandırmıştı.

Stalin'in ölümünden sonra '60'lı yıllarda Kruşçev revizyonizmine savaş açtı. '70'li yıllarda ise, "Mao Zedung Düşüncesi" (MZD) ve "Üç Dünya Teorisi"ne (ÜDT) karşı ideolojik mücadeleyi yükseltti. "Emperyalizm ve Devrim" adlı kitabı, tüm dünya komünistlerine ışık tuttu. Bu dönem uluslararası komünist hareketin önderliğini de üstlendi. Ülkemizde de komünistlerin ÜDT ve MZD'ye karşı mücadele bayrağını açmasında, Enver Hoca'nın önemli bir rolü oldu.

Emperyalist ülkelerin yanı sıra Sovyet ve Çin revizyonistlerinin Arnavutluk'u boyun eğdirme çabalarına karşı, 3 milyonluk küçük ülkesini savundu. "Arnavutluk halkı gerekirse ot yer, boyuneğmez" diyerek meydan okudu. Ve ölene kadar da her tür kuşatmaya karşı direndi.

1985 yılında ölen Enver Hoca, dünya devrim tarihine oldukça önemli bir miras bıraktı. Ve ML önderler arasında onurlu yerini aldı.

☆ 16-17 Nisan 1992- Devrimci Sol savaşçıları şehit düştü

Devrimci Sol önder kadrolarından Sabahat Karataş ve Sinan Kukul'la birlikte Eda Yüksel, Taşkın Usta,ERCÜMENT ÖZDEMİR, ŞADAN ÖNGEL, ARIF ÖNGEL, AYŞE NİL ERGEN, AYŞE GÜLEN, HÜSEYİN KILIÇ ve SATI TAŞ KILIÇ, İstanbul'da kaldıkları evlere düzenlenen polis operasyonlarında yiğitçe çarpışarak şehit düştüler. Faşizmin kan kusan cellatlarının "teslim ol" çağrılarına "cesaretiniz varsa gelin" diye haykırdılar.

☆ 19 Nisan 1943-

Varşova Ayaklanması başladı

Bu ayaklanma, Nazi faşizminin vahşetine karşı Yahudilerin tek silahlı direnişidir. Polonya'da 450 bin Yahudi, Nazi kamplarında açlık ve işkence altında katledildiler. Sayıları 60 bine düşen Yahudiler, 1943 yılında ayaklandılar. Ayaklanma sırasında yüzlerce Nazi askeri öldürülürken 13 bin Yahudi de katledildi. Ayaklanma sırasında kamptan kaçmayı başaran Yahudiler, Polonya silahlı halk direnişine katıldı ve faşizme karşı savaştı.

☆ 22 Nisan 1997- Tupac Amaru gerillaları katledildi

17 Aralık 1997'de Peru'da bulunan Japon Büyükelçiliği'ni işgal eden Tupac Amaru Devrimci Hareketi (MRTA) gerillaları, eylemin 126. gününde katledildi. Eylemin talepleri, cezaevlerindeki 400 MRTA gerillasının serbest bırakılması ve uygulanan neo-liberal politikalara son verilmesiydi. Emperyalistlerin temsilcilerini kendi inlerinde hapsedmeyi başaran Tupac Amaru gerilları, İsraili kontrgerilla uzmanlarının eğittiği Perulu komandolar tarafından katledildiler.

☆ 25 Nisan 1974- Portekiz'de 'Karanfil Devrimi' gerçekleşti.

Nisan ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

18 Nisan 1979- Azmi Akan

İhtilalci komünist hareketin ilk üyelerinden ve ilk şehididir. Tutsak edilen yoldaşlarını kurtarmak üzere Hacı Bayram Karakolu'na düzenlenen baskın sırasında vurularak katledildi.

Azmi, İstanbul'da Eczacılık Fakültesi'ni okuduğu yıllarda devrimci fikirlerle tanıştı ve gençlik hareketi içinde yerini aldı. Diyarbakırlı varlıklı bir ailenin çocuğuydu, tüm olanaklarını mücadeleye, devrime sundu. Adana'nın yoksul emekçi Kürt mahallelerinde, fabrikalarında faaliyet yürüttü. Büyük bir enerjiyle hem örgütünü hem de kendini ileri taşıdı, işçi ve emekçilerin yüreğini, bilincini kazandı.

O, gerçek bir dava adamıydı. Aynı zamanda kararlı, gözüpek bir eylem adamı. 24 yıl süren kısa yaşamına çok şey sığdırmasını bildi. Yaşamı ve yiğitçe ölümüyle geride kalanlara örnek bir miras bıraktı. Yoldaşları onu hiç unutmadılar, Adana'daki mezarı hep uğrak yerleri oldu. Şimdi genç yoldaşları ziyaret ediyor.

Bir kitaba karşı

Belirsizlikten demagojiye; tarih çarpıtcılığının kısa bir özeti

Hayvanlardan Tanrılara
SAPIENS
İnsan türünün kısa bir tarihi
Yazar: Yuval Noah Harari
Kolektif Kitap

SAPIENS

Son dönemin en çok okunan, tavsiye edilen kitaplarından biri oldu Sapiens. Sadece Türkiye’de son iki yılda (ilk baskı Şubat 2015’te) 30’un üzerinde baskı yaptı. Bu, ortalama 20 günde bir yeni baskı anlamına gelir ki, inanılmaz bir rakamdır.

Evrin Teorisi tartışmalarının yoğunlaştığı son süreçte, Sapiens’in okunurluğu da arttı. Çünkü çeşitli dayanaklarla evrimi savunuyordu; kitabın tek olumlu tarafı da bu olmuştu.

Bunu bir kenara bırakacak olursak, kitabın geri kalanı, son derece önemli tarihsel, bilimsel ve siyasi-ideolojik çarpıtmalarla doludur.

Kitap “bilimsel” değildir

Bu kadar çok okunmasının nedenlerinden biri, kitabın tarihi magazinleştirmesidir. Ancak bunu yaparken, tarihi gerçeklere sadık kalmamış, çok temel doğruları bile altüst ederek tarihi çarpıtmıştır.

Mesela “dilin gelişimi” kitapta insanların “dedikodu yapma ihtiyacı” ile açıklanıyor. Oysa dilin gelişimindeki en önemli unsur, sözkonusu dönemdeki üretimle ilgili koşul ve gerekliliklerdir. Doğadaki tüm canlıların, kendi yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıkları bir dil vardır. Grup halinde yaşayan canlıların dili, bireysel yaşayan canlıların dilinden daha gelişkindir; çünkü barınma ve beslenme için kolektif hareket etme, kendi bilgilerini aktarma ihtiyacı duyarlar.

Mesela bir arının kovandaki arkadaşlarının karşısında kanat çırparken vücudunun yönü, bulduğu besinin yönünü, kanat çırpma hızı, besinin uzaklığını gösterir.

İlkel insan toplulukları için de dil, öncelikle beslenme ve barınma amaçlı olarak gelişmiştir. Kabuklu küçük hayvanlar ve basit yumrularla beslendikleri ilk dönemlerde bu dil son derece zayıftır; benzer hayvan türlerinde olduğu gibi, çeşitli sesler çıkarmanın ötesine fazla geçememiştir. Avcı ve

toplayıcı evrede, kolektif yapılması gereken işler arttıkça (artık daha büyük hayvanların avlanması ve ilk av aletlerinin üretilmesi gibi), işin örgütlenmesi için gereken sesler, tonlamalar, kelimeler artmıştır. Tarımsal üretimin ve hayvan evcilleştirilmesinin başlaması, insanlar arası iletişim ihtiyacını artıran, bu nedenle konuşma dilinin zenginleşmesini kaçınılmaz kılan unsurdur.

Engels, “Doğanın Diyalektiği” adlı önemli eserinde, özellikle “maymundan insana geçişte emeğin rolü” başlıklı makalesinde, elin kullanımı, üretim ve insanlaşma arasındaki ilişkiyi son derece açık ve çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Hal böyleyken, dilin gelişimini “dedikodu yapma ihtiyacı”na bağlamak ve bunu da bugünkü insanın yaşam alışkanlıklarından yola çıkarak kanıtlamaya uğraşmak, en hafifinden ciddiyetsizliktir.

Bir başka örnek, “tarım devrimi”ni ele alışı ortaya çıkıyor. Yazar, “tarım devrimi bir tuzak mıydı” başlığını taşıyan uzunca bir bölümde, insanlığın gelişimini altüst eden bir şeyler söylüyor.

Yazara göre, tarım devrimi öncesinde insanlar için tüm dünya “keşfedilmesi gereken uçsuz bucaksız topraklar”dır; yerleşik düzenleri olmadığı, tarımla toprağa bağlanmadıkları için “istedikleri gibi” gezerler, barınak inşa etmedikleri için açık havada yaşarlar, “ağaçtan topladıkları incirler ve av hayvanlarıyla” gayet güzel beslenirler, bu nedenle “son derece sağlıklı”dırlar. Tarım devrimi ise, insanların ufuklarını ev ve tarlalarıyla sınırlamıştır; açık havada değil, sağlıksız-rutubetli evlerde uyurlar, toprağa bağımlı hale geldikleri için artık gezip tozamazlar, daha çok çalışıp daha az ve daha kötü beslenirler. Sonuç? “Tarım devrimi, insanların yaşam koşullarını kötüleştiren bir tuzaktır”!

Tabi tüm bunlar gerçeğin tam bir çarpıtılmasıdır.

Yerleşik tarıma geçiş, insanın insanlaşması sürecinin en önemli halkalarından, sıçrama noktalarından biridir. Doğadaki hiçbir hayvan, barınmak-beslenmek amacıyla doğadaki herhangi bir unsurun şeklini değiştirerek kendisine alet üretmez. Doğaya müdahale edemez, zaten doğada varolan unsurları kullanır. Mesela kırık dallardan kendisine bir yuva yapan bir kuş, bu dalları yontmayı düşünemez bile.

Sadece insan, doğaya müdahale etmeyi, doğayı değiştirmeyi başarmıştır. Mızrak ya da bıçak yaparak avlanmak, toprağı kanırtmak için kullandığı sopayı çapaya dönüştürmek, demirden aletler yapmak vb. insanın hayvandan ilk ayrışmasıdır. **Alet yapmak, yani üretmek, “insanlaşma”nın ilk adımıdır. Bunun içindir ki, insan “alet yapan hayvan” olarak da tanımlanır.** Yerleşik tarıma geçiş ise, bunun ikinci evresini oluşturur.

İlk insanların daha iyi yaşadığı söylemi, bilimsel bulgularla uyuşmayan, dayanaksız bir söylemdir. İlk insanlar genellikle yetersiz beslenirdi. Romantik-kültürel geziler yapmak için değil, bulunduğu bölgedeki besin tükendiği için gezmek- yer değiştirmek zorunda kalırlardı. Barınakları olmadığı, aletleri de yetersiz olduğu için vahşi hayvanların saldırılarına ya da aşırı soğuk gibi doğa olaylarına karşı savunmasızdılar. “Şifacıları” belli tedavileri başarmış olsa bile, bugün son derece basit görünen pek çok hastalık bütün kabilenin birden ölümüne sebep olabiliyordu. Ölüm oranı, özellikle de çocuk ölüm oranı son derece yüksekti. “Ağaçlardan incir yemek” romantizmi, bugünkü insan hayaline çekici görünebilir; gerçek ise yenebilir yemiş ve yumruların son derece yetersiz olduğudur. Besin depolamak, zor günler için saklamak neredeyse imkansızdı. İlk insanlar, günde tek bir öğün yemek yiyorlardı. (İki öğün yemek yerleşik tarıma geçtikten sonra, köleci toplumun bir evresinde ortaya çıktı. Günde üç öğün yemek ise, fabrikaların kurulduğu, insanların günde 18-20 saat çalıştığı vahşi kapitalizm döneminde bir ihtiyaca dönüştü.) Sabah yiyecek aramaya başlıyor, gün boyunca bulabildikleri, toplayabildikleri yiyecekleri, günün sonunda paylaşarak yiyorlardı. Ve ortalama insan ömrü (arkeolojik bulgulara göre), yaklaşık 30 yılı.

İnsanlık yerleşik tarıma, bile-isteye geçmiş değildir. Üretimin geldiği aşama, yerleşik tarımı kaçınılmaz kıldığı için, bu geçiş gerçekleşmiştir. Daha iyi avlanmak ve daha iyi besin bulmak için alet yapmaya harcanan efor, insan beyninin gelişimini, gözlemini ve düşünme olgusunu güçlendirmiştir. Daha iyi aletlerden, barınmak için daha iyi koşulların sağlanmasına, giderek besini bulmak yerine kendisi üretmeye geçilmiştir. Ve bu süreç, yüzbinlerce yılı kapsamıştır.

Bu koşullarda insanlık, yerleşik tarıma bile-iste-ye geçmiş değildir. **Bir gün birilerinin aklına esip, böyle daha iyi (ya da daha kötü) olacağını planlayarak yapılmış bir iş de değildir bu. Sadece ve sadece, üretimin geldiği aşama, yerleşik tarımı kaçınılmaz kıldığı için, bu geçiş gerçekleşmiştir.** Daha iyi avlanmak ve daha iyi besin bulmak için alet yapmaya harcanan efor, insan beyninin gelişimini, gözlemini ve düşünme olgusunu güçlendirmiştir. Daha iyi aletlerden, barınmak için daha iyi koşulların sağlanmasına, giderek besini bulmak yerine kendisi üretmeye geçilmiştir.

Ve bu süreç, yüzbinlerce yılı kapsamıştır.

İlk alet yapımı, yani insanın hayvandan ilk ayrışması, yaklaşık 300-400 bin yıl öncesine dayanmaktadır. Yerleşik tarıma geçiş, yani köleci toplumun başlaması ise, bugünden yaklaşık 7-8 bin yıl öncesidir.

Yerleşik tarım öncesindeki ilkel komünal toplum boyunca, “birim insan”ın bulabildiği-üretebildiği yiyecek miktarı, “birim insan”ın beslenmesini bile zorlukla karşılayabilecek düzeydedir.

“Birim insan”ın, “tüketebildiğinden daha fazlasını üretebildiği” evre, sömürünün de ortaya çıktığı evredir.

Burada “insanlığın gelişimi” ile “sömürünün başlaması” iki farklı şeydir ve birbirine karıştırılmamalıdır.

Birincisi, insanın “tüketebildiğinden daha fazlasını üretmesi”, insanlığın gelişimi anlamına gelmektedir. Daha iyi binalar yapılması, gıda çeşitlerinin artması, bilim ve teknolojinin gelişmesi, insanlığın gelişmesidir. İnsanlık, alet üretmeye başlamakla birlikte, sadece karnını doyuran ve üreyen hayvan olmaktan, düşünen-üreten insana dönüşmüştür. Yerleşik tarıma geçiş ise doğayı-uzayı tanıyan, soyut düşünen, matematiği-mimariyi geliştiren, toplumsal yaşam kuralları-yasaları belirleyen, bilim-sanat-felsefeyle uğraşan bir varlığa dönüşmenin ilk adımıdır.

İkincisi, bilim ve teknolojinin gelişmesi, insanlığın düşünmesi ve üretmesi, elbette insanlığın ilerlemesidir. Bu sürecin, sömürüyü beraberinde getirmesi ise, insanlığın mücadele etmesi gereken bir unsurdur.

Mimarının gelişmesi ve daha iyi konutlar yapılması, insanlığın ilerlemesidir; insanların çoğunluğunun halen gecekonduvarlarda yaşıyor olması ise, sınıf mücadelesinin unsurudur. Gen teknolojisinin gelişmesi, insanlığın ilerlemesidir; bu teknolojinin insanlığa zararlı ürünler üretmek için kullanılması sınıf mücadelesinin gündemidir.

Bu nedenle **komünal yaşıyor olmalarına rağmen ilk insanlara “ilkel komünal” denmesi; sömürünün ortaya çıktığı, devletin kurulduğu köleci toplumdan itibaren sürecin ise “medeniyyetin doğuşu” olarak tanımlanması boşuna değildir.** Marksizm, sömürünün en yoğunlaştığı sistem olan kapitalizmin, sömürüyü ortadan

kaldıracak olan dinamikleri de yarattığını, sınıfsız-sömürsüz toplum idealine yakınlaştırdığını da ortaya koymuştur. Sömürücü toplum olan kapitalizmden sonrası, “ilkel” olmayan, insanlığın gelişiminin ulaştığı düzeyi insanlığın hizmetine sunacak olan komünal toplum (komünizm) olacaktır.

Sapiens kitabının yazarı, ilkel toplulukları ve tarım devrimini anlattığı bölümlerde, bugünkü modern insanın, doğaya, doğal yaşama duyduğu özlemi de sömürmektedir. Son dönemlerde artan bir eğilimdir, kapitalizmin bunaltıcı koşurmacasından doğanın bağına kaçma isteği. “Ferarisini satan bilge” gibi kitaplar bunu körüklemektedir. Zenginler ve ünlüler arasında, ormanda yaşamak, çocuğunu okula göndermeden kendisi eğitmek gibi eğilimler hiç küçümsemeyecek düzeydedir.

Bunlar kapitalist sisteme duyulan tepkinin yanlış ifadeleridir.

Mesela insanın en temel özelliği sosyal yanı ve kolektif yaşamasıdır; ama “doğaya kaçış” fantezileri aynı zamanda “insandan kaçış”ı da içermekte, en fazla bir kaç kişilik aile-topluluk öngörmektedir. Oysa ilkel insanlar bile, ortalama 150 kişilik topluluklar halinde yaşarlardı.

Diğer taraftan “doğaya kaçarak” kapitalizmin insanlıkdışı yanlarından kurtulmak isteyenler, genellikle kapitalizmin rantını en fazla yemiş olan kesimlerden çıkmaktadır. Bugün “Ege’de bir çiftlik alıp tarımla uğraşmak” isteyenlerin çoğu, oldukça iyi düzeyde mali varlığı ve düzenli geliri olan zengin kesimlerden çıkmaktadır. Yoksul emekçilerin,

“Birim insan”ın, tüketebileceğinden daha fazla üretebildiği aşama, köleci toplumun başladığı aşamadır.

O aşamadan önce, kimsenin kimseyi köleleştirmesi ihtimali zaten yoktur; çünkü sömürülecek bir “fazla üretim” söz konusu değildir. Ve bu koşullarda “sömürü”, “hayali” bir kavram değil, üretimin geldiği aşamanın zorunlu bir sonucudur.

proleterlerin, böyle bir hayal kurma ihtimali bile, zaten yoktur.

Yani kitapta ileri sürülen “tarım devrimi insanları daha kötü konutlara, daha kötü besinlere ve daha çok çalışmaya mahkum etti; modern insan da kötü bir koşurmacanın içinde insanlığını farketmeden yaşamaya mahkum oldu” teorisi, **bir yanıyla kendi içinde önemli tarihsel-siyasal hatalar barındıran yüzeysel bir değerlendirmedir. Diğer yanıyla da, bugünün sorunlarının geçmişe dönülerek çözülebileceği yanılsamasını yaratan yanlış bir bakışaçısıdır.**

Günümüzün sorunlarını geçmişe öykünerek, geçmiş yapıyı olarak yeniden kurmaya çalışarak, insanlığın ulaştığı düzeyi yok sayarak değil; bütün bu gelişimi işçi ve emekçileri sömürmek için kullanan sınıflı toplumlara karşı mücadele ederek çözebiliriz. **Çare, kapitalizmden kaçarak ormana sığınmak, evleri terk ederek ağaç kovuklarında (ya da bugünkü zenginlerin yaptığı gibi orman kenarındaki lüks teknelerde, lüks çiftlik evlerinde) yaşamak değil; kapitalizme karşı mücadele etmektir.** Bilimi ve teknolojiye gelişmeleri reddetmek değil; bir avuç sömürücüyü yerle bir ederek bilim ve teknolojiyi insanlığın çıkarına kullanmak tek doğru çözümdür.

Yazarın “hayali” dünyası

Yazarın tarih çarpıtcılığı, bilinçli bir tercihtir. Geçmişle bugünün bağlarını nesnellikten kopartarak ele almakta, üretim süreçlerinin insanın toplumsal varlığı üzerindeki etkisini yok saymakta, insanın gelişim evrelerini tersyüz etmekte, bu gelişmenin ekonomik-toplumsal-siyasi unsurlarını dışlamaktadır.

Bu bilinçli çarpıtma, yerleşik tarıma geçmek gibi, nedenleri ve sonuçları açısından tartışmaya kapalı son derece nesnel unsurlarda bile kendini göstermektedir. Ancak bununla sınırlı değildir. İnsanın toplumsal varlığı, kitapta daha ciddi ve daha sistematik bir saldırıya ve çarpıtmaya maruz kalmaktadır.

Kitabın önemli bir bölümünde yazarın kullandığı kavram, “hayali”dir. Demokrasi, eşitlik, hukuk, toplum düzeni vb. tüm sosyolojik-siyasi kavramlar, yazar tarafından “hayali” olarak yaftalanmaktadır. Bunların hepsinin insanın hayali olarak yarattığı kavramlar olduğu, “gerçek olmadığı” anlatılmaktadır.

Yazara göre Romalılar hayali bir düzen kurmuş

ve “köle” sistemini getirmiştir, Amerikalılar ise, kendi hayali sistemlerinde köleliği kaldırmışlardır. Eşitlik ve özgürlük hayali kavramlardır; insanların eşit olması mümkün değildir. Hukuk hayalidir; Roma’da neden bir kadının öldürülmesinin şu kadar gümüş ile cezalandırıldığının, ABD’de bir kadının öldürülmesinin şu yasa ile cezalandırıldığının bir açıklaması yoktur yazarın anlatımında: O günkü insanlar öyle hayal kurmuştur, bugünkü insanlar böyle hayal kurmuştur!?!

Aslında bu kitabın tamamında iddia edilen ve bilimsel olduğu ileri sürülen unsurlar, yazarın hayal ürünüdür.

Çünkü demokrasi, hukuk gibi kavramlar, sınıf mücadelesinin sonucunda şekillenmiş kavramlardır ve sınıf mücadelesi de, üretimden, verili anda içinde bulunan koşullardan bağımsız değildir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, “birim insan”ın, tüketebileceğinden daha fazla üretebildiği aşama, köleci toplumun başladığı aşamadır. O aşamadan önce, kimsenin kimseyi köleleştirmesi ihtimali zaten yoktur; çünkü sömürülecek bir “fazla üretim” söz konusu değildir. Ve bu koşullarda “sömürü”, “hayali” bir kavram değil, üretimin geldiği aşamanın zorunlu bir sonucudur.

Biyolojik bir kavram olarak elbette “eşitlik” diye bir şey yoktur. Biyolojik olarak her bir insan benzersizdir. Mesela parmak izi ve DNA, “kişiye özel”dir, dünyada ikinci bir örneği yoktur. Aynı biçimde zürafanın çizgilerinin, leoparın sırtındaki desenlerin de “her birine özel” ve “benzersiz” olduğu bilinmektedir. “Eşitlik” ise, biyolojik değil sosyolojik bir kavramdır. Ve sömürüye karşı verilen mücadele içinde şekillenmiştir. Sömürücülerin sömürü düzenini hedeflemekte; ezilenlerin de insan olduğunu, insanca yaşamayı hakettiklerini ifade etmektedir. Mesela sağlık, eğitim, ulaşım, barınma gibi en temel insani ihtiyaçların, sadece parası olan için değil, tüm insanlar için zorunlu olarak karşılanması gerektiğini ifade etmektedir. Yazar bunun neresini anlamamıştır!?

Hukuk da üretim düzeyinin ve bunun içinde şekillenen sınıf mücadelesinin bir sonucudur. Aslen egemen sınıfın çıkarlarını koruma amacıyla, devletin yönetme araçlarından biri olarak şekillenmiştir. Roma hukukunun, köle sahiplerinin çıkarlarını gözetten maddelerden oluşmasının nedeni budur. Roma hukukunda, başkasının kölesini öldürülmesinin cezası hafifken, bir köle sahibinin öldürülmesinin cezasının çok ağır olmasının nedeni budur.

Diğer taraftan **sınıf mücadelesi, kimi hukuk maddelerini sömürülenlerin lehine değiştirmeyi başarmıştır.** İşçiler için 8 saatlik işgününün yasallaşması sınıf mücadelesinin sonucudur mesela. Keza insan hakları evrensel beyanname, Fransız Devrimi’ni gerçekleştiren işçi ve emekçilerin zoruyla “eşitlik-özgürlük-kardeşlik” kavramlarının “tüm insanlar” için bir hak olarak tanınması mücadelesiyle kazanılmış hukuksal bir düzenlemedir.

Yaşadığımız hiçbir şey “hayali” değildir. Kapitalizm koşullarında kim hangi hayali kurarsa kursun, “kölelik” geri gelmez mesela. Ya da tersten, kim hangi hayali kurarsa kursun, köleci ya da feodal toplum döneminde “proleter devrim” gerçekleştiremez.

“Belirsiz”leştirerek “bilgi” çarpıtılmaktadır

Kitapta uydurma ve magazinsel bir sürü “bilgi”, kimi doğru bilgilerle içiçe verilmektedir. Ancak bu yapılırken, **tarihsel olarak kanıtlanmış olan bilgi, çeşitli varsayımlar, hatta çeşitli saçmalıkların**

içinde eritilmekte, “o da doğru olabilir, bu da doğru olabilir, kim bilir” yaklaşımı kullanılmaktadır.

Bu yaklaşım ise, “belirsizlik” içinde şaibeler yaratmak, “belirsizlik felsefesi” adına gerçeklerden şüpheye düşürmektir.

“Bilgi” insana bir temel oluşturur. Bir başlangıç noktası yaratır. Bu başlangıç noktasının üzerinden çalışmalar derinleştirilir ve yeni bilgilere, yeni araştırmalar için dayanaklara ulaşılır. **Her tür bilimsel araştırma, o güne kadar ulaşılmış düzey üzerinden yapılır. Bu kitap ise en temel “bilgi”yi bulanıklaştırmakta, “belirsiz”leştirmektedir.**

Mesela ilk insanların av aletlerini geliştirmesi, insanın büyük hayvanları avlamasını kolaylaştırmış, insanlığın “besin skalası”nı genişletmiştir. Ve insanlar, ayak bastıkları yeni yerlerde, gelişkin av aletleri ve kolektif avlanma becerileri ile bazı büyük hayvan türlerini yoketmişlerdir. İnsanlık ayak basmadan önce dev hayvanların yaşadığı Avustralya buna bir örnektir.

Yazar da Avustralya’daki devasa hayvan türlerinin yokoluşunu tartışmaya açıyor. Seçeneklerden birisi insanlar tarafından türlerinin yokedilmiş “olabileceğini” de ileri sürüyor. Ama bir sürü seçenek içinde, bu bilgiyi eritiyor ve belirsizleştiriyor.

Mesela “dilin gelişimi”ni tartışırken “bu konudaki teorilerden biri”nin beslenme ve barınma ile ilgili olduğuna kısaca değinirken, daha uzun bir bölümü “dedikodu teorisi”ne ayırıyor. Böylece “olaya çok yönlü bakıyormuş” gibi görünürken, gerçekte doğru olanı yanlışın içinde eritiyor.

Bir başka örnek, kadın-erkek ilişkilerine dair veriliyor. Önce tarih boyunca insanların tek eşli olduğunu ileri sürüyor. Oysa tarihin değişik evrelerinde çok eşlilik, kabile içinde evlenme, kabile dışında evlenme vb. değişik evlilik türlerinin ortaya çıktığı, bilimsel olarak da kanıtlanmış durumda. Yazar bu gerçeği yarım ağızla itiraf etmek zorunda kaldığında, “bazı yerlerde çok eşliliğin görüldüğü ileri sürülüyor” diyerek, sanki kanıtlanmamış bir savmış gibi davranıyor. Ardından “belki de bugün erkeklerin kadınları aldatması, ilk atalarımızdan kalan bu genlere dayanmaktadır” diye “neresini düzeltelim” diyeceğimiz bir cümleyle devam ediyor.

Birincisi, tarihteki evlilikler tek eşliliğe dayanıyorsa, çok eşlilik sadece “ileri sürülen”, yani kanıtlanmamış bir durumsa, “aldatma genleri” bir anda dayanaksızlaşıyor. İkincisi, “aldatmak”, sömürücü toplumlardaki ahlaksızlığı meşrulaştırmak isteyenler tarafından “genler”le açıklanır. Oysa insanın duyguları ve düşünceleri vardır. Onu bir hayvandan ayıran en önemli unsur budur. Aldatmak bu nedenle, genlerle değil, duygu ve düşünce

“bilgi” insana bir temel oluşturur. Bir başlangıç noktası yaratır. Bu başlangıç noktasının üzerinden çalışmalar derinleştirilir ve yeni bilgilere, yeni araştırmalar için dayanaklara ulaşılır. Her tür bilimsel araştırma, o güne kadar ulaşılmış düzey üzerinden yapılır. Bu kitap ise en temel “bilgi”yi bulanıklaştırmakta, “belirsiz”leştirmektedir.

dünyasındaki çarpılmalarla ilgili bir durumdur. Karşı cinsle ilişki, verilmiş bir “söz”dür aynı zamanda. Varolan ilişkiyi bitirmek ve başka bir ilişki kurmak, insani bir durumdur. Aynı anda birden fazla ilişkiyi sürdürmek ise, yalana ve kandırmaya dayalı bir ahlaksızlığa işaret eder. **İnsan, değerler sistemi ile “insan”dır. Değerler sistemi ortadan kalktığında, geriye sadece hayvani dürtüler kalır.**

Yazarın yaptığı, kadın-erkek ilişkileri gibi, tarihsel açıdan gelişimi son derece önemli bir konuyu bile magazinleştirerek, adeta “kahve muhabbeti”ne çevirerek kendi düzeyini ortaya koymakla sınırlı değildir. Bunun ötesinde, kadın-erkek ilişkileri gibi en temel konuları bile “belirsizlik” içinde bulanıklaştırmaktır.

“Belirsizlik”, bugün burjuvazinin kitleleri manipüle etmede en yaygın kullandığı kavramlardan biridir. Çok net şeyler bile tartışmalı hale getirilerek, insan hafızası ile oynanmaktadır. **Bilgi nasıl “güç” ise, belirsizlik öylesine büyük bir “güçsüzlük”tür çünkü. En temel doğrular belirsizleştirildiğinde, insanların dayanakları elinden alınmış olur.**

Mesela hapishanelerde, “zaman ve mekan belirsizliği” tutsaklara hükmetmek için kullanılmaya çalışılan araçlardan biridir. Penceresi olmayan, gün ışığı bulunmayan sadece ampul ile aydınlatılan bir hücrede, kaç saat, kaç gün geçtiğini bilmemek,

zamanın belirsizleşmesi, en direngen tutsakta bile, bir süre sonra boşluk duygusu oluşturur. Sebze ve meyvenin mevsimlerini karıştırmak (son dönemde çok yapılan bir şey- mesela kışın menemen, ilkbaharda üzüm vermek vb.) insanın kendi hafızasından şüphe etmesine neden olur. Domatesin kışın mı yazın mı yetiştiği konusundaki belirsizleşme, kesin olduğunu düşündüğü diğer düşüncelerinden de şüphe etmeye giden yolun ilk basamağına dönüşebilir.

Sadece içeride değil, dışarıdaki insanların da bellekleri ile oynanmaktadır. Otobüs duraklarının isimleri, semt isimleri sıkça değiştirilmektedir mesela. Bununla sadece genç ve yaşlı kuşak arasında bir kopukluk oluşturmuyor; eski isimleri bilenlerin zaman içinde “hatırladığım doğru mu acaba” şüphesini yaratıyor.

İnsanların kararlılığını belirleyen, bilgilerine olan güvendir. Bildiklerine güvensizleştikçe kararlılığı da zayıflar. Belirsizlik ortamı, kararlılığı, plan yapmayı, hedef koymayı, mücadele etmeyi sınırlandıran en temel unsurlardan biridir. Karanlığın içine gömülmektir.

Egemen sınıflar, sömürü tarihi boyunca, kitleleri karanlıkta bırakarak kolayca yönetebileceklerini gördüler. Kitlelerin ezici çoğunluğunun okuma yazma bilmemesi, üretimle, vergiyle, devletin işleyişiyle ilgili unsurların karmaşık ve “anlaşılmaz” bir hale getirilmesi; kitleleri karanlıkta bırakan, bilgi ve bilincin gelişmesini engelleyen, egemen sınıfların yönetmesini kolaylaştıran unsurlardır.

Bugün okullaşma, hatta internete erişim oranının artması, burjuvazinin yönetmesini zorlaştırıyor kuşkusuz. Elbette bunlara da çözümler düşünüyorlar. İnternette bilgi kirliliğinin bilgiden daha fazla olması, eğitim düzeyinin düşmesi ve “eğitilmiş” gençlerin bile sistemli biçimde aptallaştırılması

bu çözümlerden bazıları.

Sonuç olarak, burjuvazi son

yıllarda “izafiyet teorisi” gibi bilimsel bir gerçekten yola çıkarak son derece bilimsel bir noktaya varan “belirsizlik felsefesi”ne sarılmıştır. Böylece her şeyi belirsizleştiriyor, temel doğruları bile tartışmalı hale getiriyor, kitlelerin mücadele gücünü zayıflatmayı hedefliyor.

Kitap kapitalizmi ve batı dünyasını kutsamaktadır

Kitapta geçmişe ilişkin en temel unsurlar belirsizlik içinde boğulurken, bugünün dünyasında kapitalizmi ve batı dünyasını kutsamak için gayet belirli ifadeler kullanılıyor. Herhangi bir şeyi anlatırken, durduk yere “komünizm bu sorunu çözememiştir” cümlesini kuruyor mesela. Ya da daha açıktan “Sovyetler Birliği bunu yapmaya çalıştı, ama başaramadı” deyip geçiyor. Neden o anda söyledi, konu ile bağlantısı neydi, bunların hiçbir önemi yok. Sovyetler Birliği, o söylenen şeyi başardı mı, başarmadı mı, belli değil! Belli olan tek şey şu: **Yazar geçerken sosyalist Sovyetler Birliği’ne, komünizme çatarak, kapitalizmi kutsuyor.**

Sosyalizmin tıpkı “Budizm ve Müslümanlık gibi”, “hayali unsurlar” olduğunu iddia ediveriyor mesela. Bir taraftan “hayali” derken, diğer taraftan “tutucu dini inanç” kategorisine sokuşturuyor. Ve onun kapitalizme alternatif, ekonomik altyapısı olan siyasi-ideolojik bir sistem olduğu gerçeğini yoksayıp oluyor.

Böylece biz de bu kitabın yazılmasındaki asıl amacı kesin olarak anlamış oluyoruz.

Her vesile ile ABD ve Avrupa’ya övgüler dizi- liyor kitapta. Üstelik de tarih çarpıtılarak.

Mesela ABD’nin Japonya’ya atom bombasını atmak “zorunda kaldığını” anlatıyor. Savaşı bitirmenin başka yolu kalmadığı için; Japon saldırganlığını durdurmanın tek yolu bu olduğu için vb. ABD, büyük bir çaresizlikle atom bombası atmak zorunda kalmış! Oysa Japonya’nın artık savaşı sürdüreceği gücü kalmadığını; ABD’nin atom bombasını

kullanarak, dünyanın üçte birine hakim olan sosyalist sisteme meydan okumak ve dünya imparatorluğu tahtına oturmak için böyle bir güç gösterisinde bulunduğunu biliyoruz.

Bir başka örnekte, **Avrupalıların “bilimsel gelişmeye daha yatkın” olduğunu, ABD’lilerin de Avrupalılarla aynı toplumsal yapıyı paylaştıkları için bilimsel gelişmeyi hızla sürdürdüklerini, Türklerin ya da Çinlilerin ise “çok zeki insanlar olmasına rağmen” (yazar bu ifadeyi kullanarak ırkçı olmadığını mı kanıtlamaya çalışıyor!), Newton ya da Darwin gibi büyük bilimsel gelişmeler üretilmediklerini**

ileri sürüyor. Benzer biçimde 1400’lerin sonlarından itibaren Batı Avrupa ülkelerinin denizlerde büyük başarılar elde etmesini, Amerika kıtasının işgalinden dünyanın etrafının gemiyle dolaşmak gibi önemli seferler düzenlenmesini de, Avrupalıların “meraklı ve keşfetmeye açık” olmalarına bağlıyor.

Oysa **birincisi, tarihteki her gelişme gibi, Avrupalıların yaptığı bilimsel gelişmeler de ekonomik ihtiyaçlardan kaynaklanıyordu.** Avrupalıların deniz keşiflerindeki en büyük unsur, 1453’te İstanbul’un Osmanlılar tarafından ele geçirilmesinin ardından Avrupa ile Uzak Asya arasındaki ticaret bağının kopmasıydı. Çin ve Hindistan’a alternatif bir ticaret yolu oluşturmak üzere önce Afrika’nın güneyine inerek Ümit Burnu’nu geçtiler, ardından Hindistan’a ulaşmak için batıya giderek Amerika kıtasını buldular. Deniz keşiflerindeki temel unsur “merak” duygusu olsaydı, bu gemiler çok daha öncesinde yola çıkabilirdi.

Benzer biçimde, en önemli bilim adamlarının Avrupa’dan çıktığı da büyük bir tarih çarpıtcılığı ve yine ırkçı bir yaklaşımdır. Avrupa’nın engizisyon karanlığı içinde boğulduğu dönemde, Ortadoğu’da İran bilim odağı olmuş, çok önemli bilim insanları yetiştirmiştir. Keza Roma fetihlerle uğraşırken, Mısır’da devasa boyutlarda ve her aşaması mühendislik harikası olan piramitlerinden kimya zaferi olan mumyalama teknolojisine kadar, bilimsel gelişmede oldukça önemli ilerlemeler kaydedilmişti.

İkincisi, Akdeniz’i kendi gölü haline çeviren Roma İmparatorluğu da, Osmanlı İmparatorluğu da, deniz filolarını, bir “iç deniz”in görece daha sakin, kıyı mesafesi daha yakın koşullarına uygun olarak inşa etmişlerdi. Okyanusların aylarca sürececek yolculuklarının gıda ve ihtiyaç lojistiği yükünü taşıyabilecek düzeyde büyük, dev dalgalarla bashedecek kadar güçlü gemiler yapmak, üretimin belli bir düzeye gelmesini zorunlu kılıyordu.

Üçüncüsü, “eşitsiz gelişim yasası”, tarihin farklı evrelerinde başka coğrafyalarda kurulu ülkelerin öne çıkmasını getirmiştir. Mesela “medeniyetin beşiği” Ortadoğu olmuş; tarihteki ilk devlet, ilk sömürü düzeni, ilk yerleşik tarım düzeni Ortadoğu’da kurulmuştur. Yazarın “bilimin beşiği” olarak gördüğü Avrupa’nın güneyi birkaç bin yıl sonra ancak “yarışa” dahil olmayı başardı. Bu dönemde, Avrupa’nın kuzeyi daha hala “barbar topluluklar” (ilkel komünal toplumun son evresi ile köleci toplumun ilk evresi arasındaki geçiş sürecindeki avcı-savaşçı topluluklar) olarak yaşıyordu. Çin’in barutu, matbaayı ve daha yüzlerce önemli icadı gerçekleştirdiği dönemde, Avrupa’da Ortaçağ karanlığı hüküm sürüyordu.

Herhangi bir halkı “daha ileri-daha geri”, “daha meraklı-daha statükocu” gibi tanımlarla yaftalamak, ırkçı olmaktan, geri bırakılmış coğrafyalarda yaşayan halkları aşağılamaktan başka bir şey değildir.

Engels’in “zor keşiflerin anasıdır”, ya da “ihtiyaç keşiflerin anasıdır” sözleri, tarihteki bilimsel ve ekonomik gelişmelere ışık tutan önemli bir sözdür. Gıda kaynaklarının yetersiz olması, insanları yerleşik tarıma sevk etmiştir.

İnsanların kararlılığını belirleyen, bilgilerine olan güvendir. Bildiklerine güvensizleştikçe kararlılığı da zayıflar. Belirsizlik ortamı, kararlılığı, plan yapmayı, hedef koymayı, mücadele etmeyi sınırlandıran en temel unsurlardan biridir. Karanlığın içine gömülmektir. Egemen sınıflar, sömürü tarihi boyunca, kitleleri karanlıkta bırakarak kolayca yönetebileceklerini gördüler.

İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethi, Avrupalıları yeni ticaret yolları aramaya mecbur bırakmıştır.

Diğer taraftan, ilkel komünal toplumda her yeni keşif, genel olarak on binlerce yıl her kabilenin kendi keşfi olarak kalmıştır; ancak köleci toplumdaki itibaren, her bilimsel gelişme, bir öncekinden güç alarak ortaya çıkmış ve bir sonraki bilimsel gelişmeye dayanak oluşturmuştur. Yazarın pek övdüğü, Avrupa'da 1500'lerden itibaren önemli başarılar elde eden her bilim insanı, son birkaç bin yıl içinde, dünyanın başka herhangi bir yerinde yeni bir şey keşfeden başka bir bilim insanının bıraktığı yerden devam etmiştir. Atina'nın filozofları, Mısır'ın mühendis ve kimyagerleri, Ortadoğu'nun İbni Sina'ları, Darwinlere, Galilei Galileo'lara, Newtonlara ışık tutmuştur.

Aradaki tarihsel ve diyalektik ilişkiyi koparmak, sadece ve sadece burjuvazinin demagogilerine su taşımaktan başka bir amaca hizmet etmez.

Gelecek, geçmişin üzerine inşa edilir. Bu nedenle tarihi iyi bilmek, doğru dersler çıkarmak gerekir. Benzer biçimde, burjuvazinin demagogik taktiklerini doğru anlamak zorunludur.

Bugün bir kitap ya da bir kavram neden öne çıkıyor, neden bu kadar çok övülüyor, bunu kimler-nasıl kullanıyor; bütün bunlara dikkatle bakmak gerekir.

Bu kitap, özellikle dinci gericiğin inkarına paralel olarak evrim teorisi tartışmalarının yoğunlaştığı günümüzde, aydınlaik kesimlere sunulmuş bir tuzaktır. Tarih hakkında yazılmış sayısız kitabı okumaya zamanı ya da çabası olmayanlara hazırlanmış bir "hap"tır. Ve kapitalizmin kar hırsının ürettiği her hafta olduğu gibi, yan etkileri faydalarından daha fazladır. Birkaç tarihi bilgi kırıntısı öğrenmeye çalışırken, gerçeklere de güvensizleştirerek "baş dönmesi ve halsizlik" oluşturan, Avrupa ve ABD övgüleri karşısında "mide bulantısı" yaratan, sosyalizm konusundaki çarpıtmaları ve demagogileri "alerjik etki"ye dönüştüren, sınıf mücadelesini "belirsizliklere" boğarak "öldürücü" sonuçları olan bir haptan ötesi değildir bu kitap.

YEDİVEREN YAYINLARI

PİŞMANLIK YASALARI ve İTİRAFÇILIĞA KARŞI MÜCADELE
Derleyen: Osman Akgün
"Topluma kazandırmış" adı altında karımıza çıkarılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşımı, komünistlerin bu konudaki tarihsel tutum ve belgeleri.

Yeni emperyalist SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİĞİ
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının devamı... ABD emperyalizmini yeni emperyalist savaşa bağlamaya ilen ekonomik ve siyasi koşullar ile Irak'ta denkleştiren ABD bataklığı.

KUTUP YILDIZI
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstlenen komünist önder Mehmet Fatih Ökürmüştün yaşam öyküsü.

Emperyalist Savaş ve KÜRT SORUNU
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi.

TIKB(B) 4. KONFERANS BELGELERİ
Derleyen: Ataman İnce
TIKB(B)'nin örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye'nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Konferansı.

İncanın Sınandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI
Derleyen: Nevlin Berktaş
"Hücreler" kitabının ve yazarının ceza almasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanya ile birlikte yayınlanan son hali.

Bir Yenülgü Hastalığı TASFIYECİLİK
Derleyen: Osman Yaşar Yıldızcan
12 Eylül'den bu yana süregelen ve devrimci harekette büyük tahribatlar yaratan tasfiyeciliğe karşı bir mücadele kılavuzu.

Darbe, Yenülgü, Direniş 12 EYLÜL
Derleyen: Nevlin Berktaş
12 Eylül sadece bir yenülgü değil, aynı zamanda bir direniş destanıdır da. Kitap, 12 Eylül'ü, direnenlerin gözünden anlatmaktadır.

Kriz, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER
Derleyen: Metin Aydın
ABD ile Çin arasındaki dünya hegemonyasını ele geçirme savaşı, bunun Türkiye'ye yansımaları, 2008'de başlayan ekonomik krizin, savaşı kaçınılmaz hale getirmesi.

PROLETER KÜLTÜR PROLETER YAŞAM
Derleyen: Hacı KÖSE
"Yeni insan"ı yaratmak, insani değerleri öne çıkarmak için, kapitalist ideolojik bombardımanına karşı, sosyalizmin savunulması.

BU DAHA BAŞLANGIÇ Daha fazla hazıran
Derleyen: M. Ali DOĞAN-Aslan TEL
Taksim Gezi Parkı'nda başlayıp ülkeyi saran Haziran Ayaklanması'na, yaşayanların gözünden objektif bir bakış.

FEMİNİZM Mİ SOSYALİZM Mİ?
Derleyen: Z. Poyraz-H. Çabuk
Feminizmin bir burjuva ideolojisi olduğunu ve emekçi kadının kurtuluşunun, emekçi erkeklerle birlikte, burjuvaziye karşı sınıfsal savaşı vermektan geçtiğini anlatıyor.

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ
Şehitler Albümü
Derleyen: Devrim Zafer
Her bir mücadelenin farklı bir cephesinde şehit düğmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları.

YOL AYRIMI
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasfiyecilik ve buna karşı ideolojik, siyasi, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasi belgesi. Tasfiyeciliğin çözümleri.

İLK KURŞUN
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist cuntaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldızcan'ın biyografisi. Ölümsüz proletarya kahramanının öğrenen yaşamı.

İn incanın Sınandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER
Derleyen: Nevlin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile direnenlerin onurunu anlatan kitap.

DUVARLARINIZIN HÜKÜMÜ YOK
Derleyen: Mehmet Fatih Ökürmüştü
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm orucu direnişinin siyasi dersleri. Tutukluların direniş günceleri.

SAVAŞ ve DEVİRCİ DURUŞ
Derleyen: Sezai Ekinci
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasi ve sosyal koşullarının çözümlemeleri, emperyalistlerin hazırlık düzeyleri.

TIKB(B) I. KONGRE BELGELERİ
Derleyen: İsmail Cüneyt
TIKB(B)'nin yeni emperyalist paylaşım savaşının öngününde yaptığı ve örgütsel-siyasal hattını gözden geçirip, program ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırladığı I. Kongre'nin belgeleri.

STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya'da 1970'li yıllarda yayınlanan ve Stalin'e dönük karıştırmalara önemli cevaplar veren kitabın Türkiye baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönem 3 KASIM SEÇİMLERİ
Derleyen: Azmi Akan
Türkiye'de savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin "Taktik", "Devlet" ve "Demokrasi" konusundaki yanlış yaklaşımları.

İŞKENCEDE DİRENME SAVAŞI
Derleyen: Remzi Basalak
Adressiz Sorgular kitabının devamı... Son yıllarda işkence de direnme oranını düşme nedenlerini, yeniden direniş yükseltilmenin gereklerini ve şehit komünistlerin direnişleri.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimleri ve gerçek gücünü bu deneyimlerde yatırdığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketinin tikanma noktalarını ve açma yönünü ortaya koyuyor.

Galip Usta
tuhaf şeyler düşünmekle meşhurdur:
“Kaat helva yesem her gün” diye düşündü
5 yaşında.

“Mektebe gitsem” diye düşündü
10 yaşında.

“Babamın bıçakçı dükkanından
akşam ezanından önce çıksam” diye düşündü
11 yaşında.

“Sarı iskarpinlerim olsa
kızlar bana baksa”
diye düşündü
15 yaşında.

“Babam neden kapattı dükkanını?
Ve fabrika benzemiyor babamın dükkanına”
diye düşündü
16 yaşında.

“Gündeliğim artar mı?” diye düşündü
20 yaşında.

“Babam ellisinde öldü,
ben de böyle tez mi öleceğim?”
diye düşündü
21 yaşındayken.

“İşsiz kalırsam” diye düşündü
22 yaşında.

“İşsiz kalırsam” diye düşündü
23 yaşında.

“İşsiz kalırsam” diye düşündü
24 yaşında.

Ve zaman zaman işsiz kalarak
“İşsiz kalırsam” diye düşündü
50 yaşına kadar.

51 yaşında “İhtiyarladım” dedi
“babamdan bir yıl fazla yaşadım.”

Şimdi 52 yaşındadır.
İşsizdir.

HERKESE İŞ! HERKESE ÇALIŞMA HAKKI!

Nazım Hikmet